

Framtida fotbollsarena för att uppfylla Svenska Fotbollförbundets krav från och med 2014

Utredning

Mats Åstrand

Utredningen Framtida fotbollsarena för att uppfylla Svenska Fotbollförbundets krav från och med 2014 har utförts av utredningssekreterare Mats Åstrand på uppdrag av kommundirektör Christer Fredriksson.

Styrgrupp för utredningen har utgjorts av:

Christer Fredriksson, kommundirektör
Jonas Rosenkvist, bitr kommundirektör
Agneta Sjölund, ekonomichef
Martin Nilsson, teknisk chef
Anders Lusth, tf stadsbyggnadschef
Kenth Sjövall, fritidschef

Omslagsbild: Elland Road i Leeds, hemmaplan för utredningssekreterarens favoritlag
(Bild: Sky Sports)

Innehållsförteckning

Sammanfattning

Utredning	Framtida fotbollsarena för att uppfylla Svenska Fotbollförbundets krav från och med 2014
Bilaga 1	Ombyggnad av nuvarande Vångavallen till UEFA-krav
Bilaga 2	Nybyggnation av Arena på befintlig plats
Bilaga 3	Nybyggnation av Arena på annan placering
Bilaga 4	Föreskrifter om arenakrav för svensk elitfotboll, herrar och damer, fr o m 2014
Bilaga 5	Inventering av Vångavallen
Bilaga 6	Kontakter och material
Karta	Placeringsalternativ nybyggd arena, Hedvägen
Karta	Placeringsalternativ nybyggd arena, Vångavallen, väg 108
Karta	Placeringsalternativ nybyggd arena, Engelbrektsgatan

Läshänvisning

Det samlade utredningsmaterialet består av utredningen och dess bilagor samt kartor.

I utredningen behandlas uppdrag, bakgrund, gemensamma utgångspunkter och förutsättningar för de tre huvudalternativen, sammanfattning av fördjupningar av huvudalternativen från bilaga 1-3 samt slutsatser.

De tre huvudalternativen fördjupas i bilaga 1-3.

Bilaga 4 är fulltext av Svenska Fotbollförbundets föreskrifter om arenakrav. I utredningen och bilaga 1-3 beskrivs de viktigaste arenakraven och dess påverkan för en framtida fotbollsarena.

I bilaga 5 redovisas en inventering av Vångavallen mot Svenska Fotbollförbundets och UEFA:s arenakrav. Inventeringen studeras lämpligen parallellt med bilaga 1 Ombyggnad av Vångavallen.

Kartorna, sist i materialet, hör till bilaga 3 Nybyggnation av arena på annan placering och visar de fem olika placeringsalternativen.

Vid läsning av hela utredningsmaterialet rekommenderas följande läsordning: utredningen sidan 1-5, bilaga 1, 2 och 3, utredningen sidan 5-11.

”Someone said ‘Football is more important than life and death to you’ and I said ‘Listen it’s more important than that’”

Bill Shankly, legendarisk manager Liverpool FC 1959-1974

Sammanfattning av utredningen

Kommunstyrelsen beslutade 2010-10-07 att ge kommundirektören i uppdrag att genomföra en utredning gällande vad som krävs för att Svenska Fotbollförbundets arenakrav för elitfotboll från och med 2014 ska uppfyllas i Trelleborg.

Kommunstyrelsen beslutade att tre huvudalternativ ska belysas i utredningen; ombyggnad av nuvarande Vångavallen till UEFA-krav (minimi), nybyggnation av arena på befintlig plats och nybyggnation av arena på annan placering.

Utredningens syfte är att i en bred ansats ta fram fakta och belysa de olika alternativen. Utredningen ska ligga till grund för att kommunstyrelsen ska kunna fatta beslut om vilket alternativ man vill gå vidare med i den fortsatta processen.

Vångavallen kommer inte i nuvarande skick att godkännas för allsvenskt spel 2014. Om Trelleborgs FF ska fortsätta att spela sina hemmamatcher i Trelleborg behöver därför ett beslut fattas under första halvåret 2011. Detta för att en arena ska kunna stå klar 2014 men också för att Vångavallen ska ha fortsatt dispens för allsvenskt spel under 2012 och 2013.

Det är inte bara Trelleborgs FF som berörs av ett beslut om framtida fotbollsarena. Stadens division 3 och 4 klubbar, IFK Trelleborg, FC Trelleborg och MF Pelister, har behov av fotbollsarena anpassad för sin nivå. Utredningen behandlar därför olika alternativ för hur detta kan lösas genom att belägga den nya arenan med konstgräs, vid annan placering behålla Vångavallen för division 2-3 spel eller att uppföra en ny arena för division 2-3.

Fotbollsgymnasiet är en annan intressent vars behov utredningen tar hänsyn till.

Genom inventering av Vångavallens uppfyllande av Svenska Fotbollförbundets arenakrav samt en byggnadsteknisk bedömning har utredningen kommit fram till tre alternativ för ombyggnad av Vångavallen. Dessa har beräknats gällande investering och framtida driftskostnad. Utredningen förordar för detta huvudalternativ att norra läktaren behålls och att ny huvudläktare och läktare på kortsidorna byggs i samma höjd som nuvarande norra läktaren. Beräknad investering beräknas till 110-115 mkr.

En nybyggnation av arena beräknas kosta 135-160 mkr. Om arenan ska byggas på befintlig plats behöver Vångavallen rivas, till en kostnad av cirka 1 mkr. Norra läktaren som byggdes för cirka 10 år sedan har ett restvärde idag på nästan 12 mkr, ett värde som får skrivas av som en engångskostnad.

Nybyggnation av arena på annan placering behandlas i utredningen genom fem alternativa placeringar. Vilken av dessa placeringar som är lämpligast får en eventuell fördjupad utredning ta ställning till. Det handlar om ett antal aspekter som behöver beaktas och värderas. Dessa handlar om investeringar i träningsplaner, infrastruktur och parkeringsplatser, finansieringsmöjligheter, tillgänglighet och utnyttjande.

Matchplanens underlag har stor betydelse för utnyttjandemöjligheten. Konstgräs kan användas uppåt fem gånger mer än naturgräs vilket gör att fler matcher kan spelas och att träning kan bedrivas året runt på matchplanen.

Utredningssekreterare
Mats Åstrand
0410-73 36 18
mats.astrand@trelleborg.se

Framtida fotbollsarena för att uppfylla Svenska Fotbollförbundets krav från och med 2014

Uppdraget

Kommunstyrelsen beslutade 2010-10-07 att ge kommundirektören i uppdrag att genomföra en utredning gällande vad som krävs för att Svenska Fotbollförbundets arenakrav för elitfotboll från och med 2014 ska uppfyllas i Trelleborg.

Tre huvudalternativ ska belysas i utredningen:

- I. Ombyggnad av nuvarande Vångavallen till UEFA-krav (minimi)
- II. Nybyggnation av Arena på befintlig plats
- III. Nybyggnation av Arena på annan placering

För varje huvudalternativ ska följande utredas:

1. Byggnadsteknisk bedömning
2. Ekonomisk investering
3. Driftskostnad
4. Ev. tillkommande ersättningsplaner för Trelleborgs FF och andra lags träning samt kostnaderna för detta
5. Trafiksituation, parkeringsalternativ och tillgång till kollektivtrafik
6. Handel- och restaurangetableringar för centrum
7. Fotbollsgymnasiets placering och kostnad
8. Kommunens ägande av eller delaktighet i Arena/fastighetsbolag

Utredningen bedömdes i viss omfattning kunna göras av de kommunala förvaltningarna medan experthjälp kan behöva upphandlas för att utreda vissa delar t.ex den byggnadstekniska bedömningen av Vångavallen och kostnaderna för att uppfylla arenakraven 2014. För detta konsultstöd anslog kommunstyrelsen 250 000 kronor.

Utredningen ska redovisas för kommunstyrelsen senast vid sammanträdet i januari 2011.

Till att utföra utredningen utsågs utredningssekreterare Mats Åstrand på kommunledningsförvaltningen.

Med arena menas i denna utredning en fotbollsanläggning som också kan innehålla andra publika verksamheter.

De kostnadsberäkningar som görs i utredningen bygger på historiska investeringar, utfall och uppskattningar. Hänsyn har tagits till prisutvecklingen inom byggnadsindustrin. Beräkningarna är gjorda i december 2010, kommande års byggkonjunktur får därför stor betydelse på vad de verkliga investeringskostnaderna blir i slutänden.

En investering i en fotbollsarena kan motsvara ett års investeringar i Trelleborgs kommun. Ett beslut om arena kräver därför en prioritering i förhållande till kommunens övriga investeringsbehov.

Syfte

Utredningens syfte är att i en bred ansats ta fram fakta och belysa de olika alternativen. Utredningen ska ligga till grund för att kommunstyrelsen ska kunna fatta beslut om vilket alternativ man vill gå vidare med i den fortsatta processen.

Bakgrund

Vångavallen har sedan Trelleborgs FF tog steget upp i allsvenskan byggts till, förändrats och anpassats för spel i fotbollsallsvenskan. Själva fotbollsplanen har hållit hög standard medan spelar- och publikutrymmen haft brister. Åtgärder har gjorts löpande för att kunna använda Vångavallen för allsvenskt spel, i flera fall har dispens beviljats från Svenska Fotbollförbundet.

Parallellt har också diskussionen förts om att bygga en helt ny fotbollsarena som också skulle innehålla handelsutrymmen och placeras i ett kommersiellt intressant läge i västra delen av Trelleborgs tätort. På senare år har diskussionen också omfattat att bygga en helt ny arena på samma plats som nuvarande Vångavallen.

Svenska Fotbollförbundets arenakrav som gäller från 2014 ställer höga och långtgående krav för att fotbollsarenor ska godkännas för allsvenskt spel. Det handlar bland annat om att spelplanen ska ha markvärme och plantäckning, regler för utrymmen för spelare och funktionärer, ökad ljusstyrka på planbelysningen, säkerhetsåtgärder för åskådare, utrymmen för massmedia. (Bilaga 4).

UEFA:s krav på fotbollsarenor omfattar fyra kategorier där den näst högsta, kategori 3, är den som utredningen utgår från. Dessa krav är högre än Svenska fotbollförbundets gällande domares omklädningsrum och större skyddad parkeringsplats för lag och funktionärer. Den anger antalet åskådarplatser, 4 500 sittande samt att spelplanen ska kunna användas året runt. Också gällande massmediautrymmen är UEFA:s krav högre.

På ett flertal orter i Sverige har nya arenor byggts och andra är på gång med att bygga nytt eller bygga om arenor. Några arenor är redan klara, i Malmö, Göteborg, Norrköping, Örebro och Borås, andra håller på att bygga, Kalmar och Gävle, och på andra håll planerar man att börja bygga under 2011, Växjö är en av dessa orter.

Svenska Fotbollförbundets arenakrav innebär att Vångavallen, i nuvarande skick, inte kommer att godkännas för allsvenskt spel från och med 2014. Vångavallen uppfyller inte heller dagens krav och används med dispens. För att nuvarande dispens ska fortsätta gälla fram till 2013 krävs ett beslut om en ny- eller ombyggnad av en fotbollsarena i Trelleborg som uppfyller de krav som

gäller från 2014. Alternativet är att Trelleborgs FF spelar sina hemmamatcher på annan ort, förutsatt att man spelar kvar i högsta serien.

För att kunna ha en fotbollsarena färdig till 2014 behöver beslut fattas under första halvåret 2011. Det finns flera anledningar till detta; planprocessen kan ta tid, investeringen bör komma med i budget för 2012 och beslut behövs för fortsatt dispens för Vångavallen.

Något beslut har inte tidigare fattats i Trelleborgs kommun gällande något av alternativen för en ny arena.

Vångavallen

Vångavallen består av fyra gräsplaner och en grusplan. Matcharenan, A-planen, har sittplatsläktare på båda långsidorna och ståplatsläktare på kortsidorna. Huvudläktaren byggdes 1984 och ersatte den gamla läktaren. Utrymmen för omklädningsrum etc under läktaren behölls och renoverades 1992. En sittplatsläktare byggdes år 2000 vid norra långsidan. Ståplatsläktarna består av inhyrda byggställningar. Matchplanen är i behov av att bytas ut.

Publikkapaciteten är 1 700 sittande på huvudläktaren, 1 300 på norra sittplatsläktaren samt 7 000 stående åskådare.

Matchplanen används av Trelleborgs FF:s herrlag i allsvenskan, IFK Trelleborgs herrlag i division 3 samt IFK:s damlag i division 4.

Drift av matcharena, personal och ekonomi

Fritidsförvaltningen hyr anläggningen av fastighetsförvaltningen för en årshyra som uppgick till 3 641 tkr för 2009. I hyran ingår bland annat fastighetsskötare, el, vatten och avlopp, sophantering, försäkring samt kapitalkostnader. Därutöver utför fastighetsförvaltningen städning av anläggningen till ett pris av 302 tkr/år. Fastighetsförvaltningens intäkter för hyra och städ är budgeterade till att täcka förvaltningens kostnader för kapitalkostnader och drift/underhåll för anläggningen.

Matcharenan, A-planen med tillhörande läktare och lokaler, beräknas omfatta 95 procent av anläggningshyran respektive städkostnaderna, 3 510 tkr respektive 287 tkr.

De båda ståplatsläktarna hyrs för en total kostnad av 204 tkr per år.

Fritidsförvaltningen har i genomsnitt två anställda över året, dessutom förlägger servicechefen cirka 50 procent av sin arbetstid till Vångavallen eller till arbete som har anknytning till Vångavallen.

Total driftkostnad för Vångavallens matcharena beräknas till 5,9 mkr för 2009.

TFF betalar, enligt av kommunstyrelsen godkänt avtal, 300 000 kronor i planhyra samt 72 000 i hyra för den Östra läktaren. TFF har sedan tidigare överenskommelse samtliga reklam- och försäljningsrättigheter och erhåller intäkterna för dessa.

Utöver tillgången till Vångavallen och dess utrustning förfogar TFF över 6 kiosker.

IFK Trelleborg betalar 40 800 kronor per år för planhyra samt hyra av kansli- och klubblokal samt en avgift på 3 000 kronor per match vid spel på A-planen.

Trelleborgs FF

TFF har tillhört allsvenskan eller toppen av superettan i närmare 30 år. I 16 år har man legat i allsvenskan. Något enstaka år har man tillhört undre halvan av superettan. Med dessa meriter bör man därför betraktas som ett etablerat elitfotbollslag. Femteplaceringen i årets allsvenska har gett mersmak och målsättningen är att behålla denna position under kommande säsong för att 2012 nå en fjärdeplats och kvalificera sig för spel i Europa.

Ekonomiskt sett har TFF en låg omsättning för att vara en elitklubb, runt 30 mkr. Resultatet är ofta negativt och mer än en gång har extern aktör gått in och täckt den årliga förlusten. År 2009 visade räkenskaperna på ett negativt resultat på 6,2 mkr innan detta underskott täcktes av extern aktör. För 2010 visar det preliminära bokslutet på -3,5 mkr.

TFF har behov att förstärka förutsättningarna för att öka sponsorstödet, publiksnittet och öka möjligheten för andra intäkter. Man räknar själv med att man behöver ligga på en årlig omsättningsnivå på runt 60 mkr för att kunna vara ett framtida allsvenskt lag. En eventuell degradering till superettan behöver inte visa sig så ödestiger. Intäkterna minskar visserligen men det gör kostnaderna också. Möjligheten till återkomst till allsvenskan är stora, vilket TFF tidigare visat.

Övriga klubbar, fotbollsgymnasiet; anläggningar och behov

Matcharena

IFK Trelleborg har Vångavallen som hemmaplan. Herrlaget spelar i div 3 och damlaget i div 4. Man vill fortsätta spela sina hemmamatcher på Vångavallen oavsett om den byggs om till elitarena eller anpassas för div 2-3 spel. En eventuell ny arena för div 2-3 spel anser man ska anläggas i norra delen av staden och helst ihop med dagens Vångavallsområde. En sådana arena bör byggas för 1 000 åskådare, främst sittande och där de flesta sittplatser är under tak.

FC Trelleborg har Ymorvallen som hemmaplan. En eventuell ny arena för div 2-3 spel anser man ska vara i anslutning till de träningsplaner som är tänkt ska anläggas vid vattentornet. FC Trelleborg har som högst 400 åskådare när a-laget spelar.

M F Pelister har också Ymorvallen som hemmaplan. Man kan fortsätta med detta men då måste det finnas ordentliga omklädningsrum.

Träningsmöjligheter

Utredningen syftar inte till att lägga förslag på träningsplaner förutom då de olika förslagen på fotbollsarena och placering av denna för med sig konsekvenser för anläggande av träningsplaner.

Generellt finns ett behov av fler träningsplaner. FC Trelleborg är den klubb som främst för fram detta. Man menar att man har behov av två nya träningsplaner och anser att minst tre planer ska anläggas vid vattentornet.

Fotbollsgymnasiet

Fotbollsgymnasiet har utsetts att vara regionalt fotbollsgymnasium från höstterminen 2011. Man tränar två gånger per vecka, en och en halv timme per träningstillfälle och årskurs, vilket totalt blir nio träningstimmar per vecka. Man

har fått träningen förlagd till den nya konstgräsplanen vid Köpingskolan men man anser att det är bättre att träna på Vångavallen då det ligger närmare Söderslättsgymnasiet.

Genom att man blir regionalt fotbollsgymnasium kommer man att utöka de teoretiska kurserna med fotbollsanknytning. Det skulle därför underlätta om man fick tillgång till en undervisningslokal på Vångavallen för cirka 20 personer. Detta lokalbehov finns även vid förberedelser och uppföljning när man analyserar TFF,s matcher. Man ser också ett ökat behov av tillgång till ett gym.

Utredningen

Ombyggnad av nuvarande Vångavallen till UEFA-krav (minimi)

Utredningen har funnit tre alternativ för ombyggnad av Vångavallen. I samtliga alternativ ingår anläggande av ny matchplan och utbyte av planbelysning. (Bilaga 1)

Det första alternativet är att behålla nuvarande huvudläktare och bygga om utrymmen för lag, funktionärer och massmedia samt att bygga till en våning på norra läktaren eller bygga läktare på kortsidorna. Detta alternativ skulle bli en mindre estetiskt tilltalande arena där möjligheterna till framtida kompletteringar skulle vara liten. Totalkostnaden beräknas hamna mellan 60-75 mkr och driftkostnaden beräknas till mellan 10,4-11,8 mkr årligen.

Det andra alternativet innebär att bygga en ny huvudläktare längs hela södra långsidan. Det skulle bli en fungerande arena men oproportionerlig i sin utformning. Totalkostnaden beräknas hamna runt 85 mkr och den årliga driftkostnaden beräknas till mellan 12,2-12,6 mkr.

Tredje alternativet är att bygga ny huvudläktare och läktare på kortsidorna i samma höjd som befintliga norra läktaren. Detta alternativ skulle kunna ge en bra inramning och vara estetiskt tilltalande. Totalkostnaden beräknas till mellan 110-115 mkr vilket ger en årlig driftkostnad på mellan 13,8-14,6 mkr.

En ombyggnad av Vångavallen enligt alternativen ovan bedöms inte ta utrymme från befintliga träningsplaner, eventuellt kan en utbyggnad av norra läktaren inkräkta på de två träningsplanerna intill.

Val av underlag för matchplanen har stor betydelse. Konstgräs har upp till fem gånger högre utnyttjandegrad än naturgräs. Anläggs konstgräs kan fler matcher spelas och träningar kan bedrivas varje dag året om. Fotbollsgymnasiet kan då också förlägga sina träningar hit vilket är ett bättre alternativ än vid Köpingskolan då det är närmare till gymnasieskolan. Anläggs naturgräs behöver en ny arena för division 2-3 fotboll anläggas för att möta behoven från andra lag i staden, en kostnad på cirka 20 mkr.

Parkeringsmöjligheterna behöver förbättras vid Vångavallen med en parkeringsplats som rymmer 300 bilar. Kostnaderna för denna beräknas till 5-7 mkr. Möjligheten att åka stadsbuss till matcherna kan införas genom en busslinje som går matchdagar mellan Övre och Vångavallen.

Eventuella restaurang- eller handelsetableringar beräknas få låg inverkan på centrum.

Nybyggnation av arena på befintlig plats

En nybyggd arena för 6 000 åskådare som uppfyller Svenska Fotbollförbundets och UEFA:s krav bör kunna byggas för 135-160 mkr. Till detta kommer kostnader för rivning av befintlig arena, cirka 1 mkr, samt restvärdet på befintlig arena, vilket 2010 uppgick till 11,8 mkr. Driftkostnaden beräknas till 14,9-16,9 mkr årligen. (Bilaga 2)

En nybyggnad av fotbollsarena kan inkräkta på de två träningsplanerna intill, en gräs- och en grusplan. Behöver dessa två planer ersättas är kostnaden 5 mkr för vardera plan, totalt 10 mkr. Faller valet på att matchplanen ska beläggas med konstgräs ökar utrymmet för träningstimmar. Konstgräs möjliggör också att fler matcher kan spelas och att en matcharena för division 2-3 inte behöver byggas. Även fotbollsgymnasiet kan då använda matchplanen för sina träningar. Liksom gällande ombyggnad behöver parkeringskapaciteten ökas och inte heller en nybyggnad beräknas påverka restauranger och handel i centrum på nämnvärt vis.

Nybyggnation av arena på annan placering

En nybyggd fotbollsarena för 6 000 åskådare bör kunna byggas för 135-160 mkr. Den årliga driftkostnaden beräknas uppgå till 15,0-17,0 mkr. (Bilaga 3)

Vångavallen kan användas för division 2-3 matcher och den nya arenan kan användas för allsvenskt och internationellt spel. För matchbehovet är då naturgräs tillräckligt men konstgräs ökar utnyttjandegraden så att även träning kan bedrivas på matchplanen.

Om Vångavallen anläggs med konstgräs kan träning också bedrivas här och fotbollsgymnasiets behov kan tillgodoses.

Utredningen har identifierat fem intressanta placeringar av en ny arena.

Det första alternativet är i närheten av Vångavallen i anslutning till befintligt idrottsanläggningsstråk. Befintliga träningsplaner kan då användas och Söderslätts hallens parkering kan användas vid matcher.

En parkeringsplats för 300 bilar behöver anläggas och stadsbuss bör trafikera Övre-Arenan vid matcher.

Restaurang- och handelsetableringar på arenan bör inte påverka motsvarande verksamheter i centrum mer än marginellt.

Det andra alternativet är strax söder om punkten där Trelleborgsbanan korsar väg 108. Detta läge ligger för långt från Vångavallen för att samordningsfördelar med befintliga idrottsanläggningar ska finnas.

En större parkeringsplats behöver anläggas då fler kan förväntas åka bil till matcher. Om pågatågstation anläggs i detta läge bör det minska biltransporter från långväga åskådare samt att parkeringsplats kan samutnyttjas. Stadsbuss kan trafikera Övre-Arenan vid matcher.

Vid en eventuell etablering av pågatågstation finns goda möjligheter att på sikt utveckla boende och handel. Det kommersiella läget är svårbedömt och ännu svagt men kan, i ett längre perspektiv, utvecklas positivt. I det korta perspektivet kommer verksamheter i centrum knappast att påverkas. I ett längre perspektiv kan möjligheten för handelsetableringar öka. Påverkan för centrum på längre sikt är svårbedömt då även befolkningen och därmed kundunderlaget kommer att öka.

Andra möjliga placeringar är på tidigare diskuterat läge på Hedvägen vid Västra industriområdet. En arena kan placeras norr eller söder om kommande vägdragning. Förutsättningen när detta tidigare har diskuterats var att ett handelscentrum skulle etableras som en del i arenaområdet. En sådan etablering skulle påverka handeln i centrum men i mindre grad restaurangnäringen.

I detta läge behövs ett större antal parkeringsplatser än vid Vångavallen, dessa kan dock användas av kunder till köpcentrat. Kollektivtrafik kommer troligen att finnas i ordinarie tidtabell.

Det kan bli svårt att hinna få klart en arena i detta läge till 2014. En detaljplan behöver arbetas fram, området kommer med stor sannolikhet att bli föremål för arkeologisk undersökning och handelsområdet ska utformas och handelsetableringar ska säkerställas, vilket kan påverka processen.

I det femte alternativet är utgångspunkten att hitta ett befintligt kommersiellt läge där en fotbollsarena kan placeras och kunna använda kommersiella verksamheter som delfinansiering av arenan. Det läge som utredningen kan identifiera är vid City Gross, på Engelbrektsgatan norr om Fagerängen. En sådan placering hamnar i närheten av befintliga träningsplaner vid Köpingskolan. Bostadsbyggnation planeras norr om detta läge och ett av alternativen för pågatågstation är i närheten.

Detta läge har bra tillgång till stadsbusstrafik, dessutom trafikeras det av regionbuss 144. Parkeringsplatser kan lösas genom samarbete med City Gross och en eventuell pågatågstation.

Handelsetableringar kan påverka centrumhandeln medan restaurangetableringar bör få mindre påverkan för restaurangerna i centrum.

Planprocesserna vid de olika alternativen

Vångavallen

Detaljplanen för Vångavallen anger idrottsändamål. En ombyggnad av Vångavallen eller en nybyggnad på samma plats kan därför ske efter beslut om rivnings- och byggnadslov. Planen medger även "därmed samhörigt ändamål". I detta kan intolkas kiosk, mindre restaurang, supporterbutik och liknande. Loger och konferenslokaler kan innefattas om dessa bara utnyttjas vid matcher. Restaurang, konferenslokal och loger som är tillgängliga även andra tider än vid matcher kräver troligen ändring av detaljplanen. En ändring av detaljplanen tar runt ett år.

Nära Vångavallen

De aktuella fastigheterna ägs av kommunen och området är inte detaljplanelagt. En detaljplaneläggning tar cirka ett år.

Vid 108-Trelleborgsbanan

Området är jordbruksmark, privatägt, ej detaljplanelagt och är i översiktsplanen benämnt som "framtida verksamhetsområde". Även här kan detaljplaneläggning ta ungefär ett år.

Engelbrektsgatan

Fastigheterna närmast Engelbrektsgatan ägs av Statoil respektive kommunen och är detaljplanelagda för bensinstation respektive bilförsäljning. De båda fastigheterna ingår i ett större detaljplaneprogram där syftet är att bygga bostäder. En förändring av detaljplanen tar cirka ett år.

Hedvägen

De två alternativen ligger båda inom ej detaljplanlagt område som i översiktsplanen är benämnt som "framtida verksamhetsområde". Fastigheten söder om den planerade vägen är privatägd och norr om ägs av kommunen. Detaljplanläggningen tar minst ett år.

Kommunens ägande av eller delaktighet i Arena/fastighetsbolag

Fritidsverksamhet, såsom att äga och/eller driva en fotbollsarena, anses ingå i kommunens allmänna kompetens enligt 2 kap. 1 § kommunallagen. Kommunens möjlighet att äga och/eller driva en arena i bolagsform regleras i 2 kap. 7-8 §§ kommunallagen. Här anges att kommunen får driva näringsverksamhet, om den bedrivs utan vinstsyfte och går ut på att tillhandahålla allmännyttiga anläggningar åt medlemmarna i kommunen. Kommunen får överlåta driften av en kommunal angelägenhet till ett bolag som är fristående eller där kommunen är hel- eller delägare. Individuellt riktat stöd till näringsidkare får bara lämnas om det finns synnerliga skäl.

För de arenor som byggts om eller där man byggt nytt på andra håll i Sverige finns ett flertal varianter gällande ägande, drift och finansiering. Gemensamt, oavsett konstruktion, är att kommunens roll är betydande. Även om kommunen inte står som ägare eller har en mindre synlig roll finns ändå en stor del av det ekonomiska ansvaret och risktagandet hos kommunen genom att man utger driftbidrag och föreningsbidrag, upplåter mark, ordnar med infrastruktur, tar på sig borgensåtagande, är långgivare eller att kommunen hyr arenan av ett arenabolag. Ett undantag är Örebro där kommunens fastighetsbolag äger arenan och har lyckats ordna en god finansiering genom uthyrning av kommersiella lokaler.

Ägandet av de sju arenor i Sverige som utredningen undersökt sker på olika sätt.

- Arenabolag som är helägt av berörd klubb.
- Helägt av kommunen.
- Delat ägande mellan kommun och berörda klubbar. I detta fall äger kommunen 25 procent.
- Ägt av det kommunala fastighetsbolaget.

I de flesta fall hyr klubben eller klubbarna arenatid och utrymme av arenans ägare, bolag eller kommun. En arena hyrs ut till kommunen som i sin tur hyr ut till klubbarna.

Driften på de arenor som ägs av klubbarnas arenabolag utförs av deras egen personal genom driftbidrag från kommunen. Där kommunen är ägare eller delägare utförs driften av kommunens personal.

De möjligheter som används för att delfinansiera arenorna är uthyrning av restaurang, loger och konferensrum, uthyrning av kommersiella lokaler för handel eller kontor, ökade publikintäkter och ökat sponsorstöd.

Hur ägande, drift och finansiering av framtida fotbollsarena i Trelleborg ska se ut beror mycket på om Vångavallen byggs om eller en ny arena byggs, var denna placeras och vilka lag som ska ha denna som hemmaarena.

De utgångspunkter som är viktiga i en sådan diskussion är:

- En arena kan ägas av kommunen på samma sätt som Vångavallen ägs idag

- Kommunen behöver inte vara ägare eller delägare i ett arenabolag om bara en klubb ska använda arenan
- Ska flera lag använda arenan kan det vara lämpligt om kommunen är ägare eller delägare. Alternativt kan kommunen hyra arenan av arenabolaget och i sin tur hyra ut till de olika klubbarna. Man kan också ha en avtalskonstruktion som säkrar klubbarnas tillgång till arenan.
- Om kommersiell verksamhet ska bedrivas i arenan kan kommunens fastighetsbolag Östersjöterminalen vara en aktuell aktör. Det kan ske genom att Östersjöterminalen äger den läktare som inrymmer de kommersiella lokalerna.
- Om arenan byggs med restaurang, loger, pub och konferenslokaler bör dessa fullt ut finansieras av den som disponerar dessa genom marknadsmässig hyra eller liknande.
- Intresset från Trelleborgs FF och eventuellt från andra klubbar att ingå i ett arenabolag

Konstruktionen av ägande, drift och uthyrning får konsekvenser på om verksamheten blir momspliktig och vilken momssats som blir aktuell. För kommunen har detta mindre betydelse då kommunal verksamhet inte är momspliktig. Däremot kan det få betydelse för klubbar och arenabolag. Om kommunen är ägare och hyr ut till de klubbar som använder arenan får klubbarna betala lägsta möjliga moms. Momssatserna skiljer sig där planhyra inte är momspliktigt medan utrustade lokaler beläggs med 25 procent moms. Om ett arenabolag är ägare är det sannolikt skattemässigt förmånligt att låta kommunen hyra arenan och i sin tur hyra ut den till berörda klubbar. Om arenan ägs av ett bolag och hyrs av kommunen eller idrottsförening är mervärdesskatten sex procent.

Slutsatser

Utredningen har behandlat tre huvudalternativ; ombyggnad av nuvarande Vångavallen, nybyggnad av arena på befintlig plats och nybyggnad av arena på annan placering. Gällande ombyggnadsalternativet har utredningen tittat på tre olika alternativ. För nybyggnad av arena finns i utredningen, förutom befintlig plats, fem alternativa placeringar.

I. Ombyggnad av nuvarande Vångavallen

Vid huvudalternativet ombyggnad av Vångavallen förordar utredningen att detta i så fall ska ske i enlighet med dess tredje alternativ. Detta innebär att norra läktaren behålls och ny huvudläktare och läktare på kortsidorna byggs i samma höjd som norra läktaren. Denna lösning ger en homogen, inbjudande och kompakt arena för en relativt rimlig kostnad.

Utredningen förespråkar att matchplanen anläggs med konstgräs för att kunna täcka behovet av matcharena för stadens samtliga klubbars a-lag. Den kan därutöver även användas för träning alla dagar året om och därigenom även täcka behovet för fotbollsgymnasiet.

Denna föreslagna ombyggnad kan också inrymma de lokaler som Trelleborgs FF har behov av för att utveckla sponsorverksamheten samt för att förbättra trivsel och bekvämlighet för åskådarna i syfte att förstärka helhetsupplevelsen av en fotbollsmatch. Även fotbollsgymnasiets behov av en undervisningslokal samt gym kan tillgodoses.

Matcharenan får en fortsatt placering i befintligt stråk med idrottsanläggningar.

En ny parkeringsplats som rymmer 300 bilar behöver anläggas i närheten och kollektivtrafikförsörjning ska finnas vid matcher.

Kommunen bör vara fortsatt ägare av fotbollsarenan efter ombyggnaden då flera lag ska disponera denna.

II. Nybyggnation av arena på befintlig plats

Huvudalternativ nybyggnad av arena på befintlig plats kan utformas friare och ges ett högre arkitektoniskt värde än ombyggnadsalternativet. Möjligheten för handelsutrymmen, kontor och liknande samt för högre åskådarantal är också större än vid ombyggnad. En nybyggnation innebär en högre byggkostnad, att kostnader tillkommer för rivning samt avskrivning av restvärdet på nuvarande anläggning.

Beskrivningen ovan för ombyggnad av Vångavallen gällande matchplanens beläggning, lokaler och parkeringsplats gäller även för nybyggnation.

III. Nybyggnation av arena på annan placering

För huvudalternativet nybyggnad av arena på annan placering finns det ett antal aspekter som behöver beaktas och värderas. Det handlar om

- Investeringskostnader. Beroende på var arenan placeras skiljer dessa sig åt gällande:
  - Om befintliga träningsplaner kan användas eller om nya behöver anläggas
  - Hur befintlig infrastruktur ser ut i området
  - Hur många parkeringsplatser som behöver tillföras
- Finansieringsmöjligheter. Vilket kommersiellt värde de olika placeringarna har. Möjligheten till handel, restaurang, kontor eller konferens.
- Tillgänglighet. Kan arenan nås med andra trafikslag än bil. Möjligheter för kollektivtrafik. Framtida placering av pågatågstation. Möjligheter för cyklister och fotgängare.
- Utnyttjande. Kan arenan även användas av andra lag i staden så kan Vångavallen rivras och användas för andra ändamål, bostäder exempelvis. Man kan också välja att låta arenan användas för elitfotboll och att Vångavallen används för div 2-3 matcher.

Möjliga placeringalternativ:

- Närheten av Vångavallen, nordost korsningen Liljeborgsgatan-Östervångsvägen
- Vid väg 108-Trelleborgsbanan, söder om denna korsningspunkt
- Hedvägen vid Västra industriområdet, norr eller söder om kommande vägdragning till Maglarpsrondellen
- Engelbrektsgatan, norr om Fagerängen och öster om City Gross

Den fortsatta processen, ekonomisk investering och driftkostnad

För att en arena ska kunna stå klar 2014 och för att Vångavallen ska ha fortsatt dispens för allsvenskt spel under 2012 och 2013 behöver ett beslut fattas under första halvåret 2011.

Den ekonomiska investeringen är svårbedömd. Utredningen har utgått från liknande arenabyggen och tidigare läktarbyggen. Hänsyn har tagits till de senaste årens prisutveckling inom byggnadsindustrin. Var kostnaden slutligen hamnar beror på byggkonjunkturen men också på kravspecifikationen i samband med upphandlingen samt styrningen av byggprocessen.

Nedanstående kostnadsjämförelse är beräknad i december 2010.

Kostnadsjämförelse (mkr) mellan olika alternativ för framtida fotbollsarena

	Ombyggnad av Vångavallen			Nybyggnad nuvarande placering	Nybyggnad annan placering
	alt 1	alt 2	alt 3		
Investering	60-75	≈ 85	110-115	135-160	135-160
Driftkostnad	10,4-11,8	12,2-12,6	13,8-14,6	14,9-16,9	15,0-17,0

Rivningskostnad		0,5	0,5	1,0	
Avskrivning befintl värde				11,8	

Konsekvenser för matchplan med

Naturgräs	Matcharena för div 2-3 behöver byggas för cirka 20 mkr, driftkostnad beräknas till cirka 3 mkr	Vångavallen behålls för div 2-3, driftkostnad cirka 5 mkr
Konstgräs	Alla matcher ner till div 3 kan spelas på arenan Utbyggnad av träningsplaner kan minskas med en plan (5 mkr)	Vångavallen kan användas för annan verksamhet ex bostäder Rivningskostnad 1 mkr Nedskrivn bef värde 11,8 mkr

Trelleborg 2011-01-19

Christer Fredriksson
kommundirektör

Mats Åstrand
utredningssekreterare

Ombyggnad av nuvarande Vångavallen till UEFA-krav kategori 3

Vångavallen idag

Vångavallen uppfyller idag en del av de krav som Svenska Fotbollförbundet ställer för 2014 respektive UEFA-krav kategori 3. Det som inte uppfylls innebär stora investeringar och handlar om utrymmen för lag, funktionärer, massmedia och publik. Vidare saknar spelplanen markvärme, ljusstyrkan på planbelysningen behöver ökas och säkerhetsåtgärder behöver göras. I bilaga 5 finns en inventering av Vångavallen gentemot Svenska Fotbollförbundets och UEFA:s arenakrav.

Vångavallen 2014

I utredningsuppdraget anges att en ombyggnad av Vångavallen ska uppfylla UEFA-kraven. Vilken nivå som ska gälla anges ej men då Svenska Fotbollförbundets krav 2014 måste uppfyllas har utredaren tolkat det som att det är UEFA-krav på nivån över Svenska Fotbollförbundet som ska gälla, det vill säga kategori 3.

Uppfyllande av UEFA-krav

För att uppfylla UEFA-kraven behöver Vångavallen byggas om och renoveras på ett antal punkter. En ny spelplan behöver anläggas med markvärme och plantäckning. Planen ska kunna användas året om. Underlaget kan vara naturgräs eller konstgräs.

En ny belysning behöver installeras. Idag är ljusstyrkan 800 lux men denna behöver höjas till 1200 lux vertikalt mot fast kamera och 800 lux vertikalt mot rörlig kamera. Ett reservaggregat ska finnas. En höjning av ljusstyrkan kommer att kräva nya stolpar, ny armatur och ny kabeldragnings.

Publikkapaciteten för sittande behöver öka från dagens 3 000 till 4 500. Svenska Fotbollförbundet tillåter att 20 procent av publikkapaciteten får utgöras av ståplatser som ska kunna konverteras till sittplatser. UEFA tillåter bara sittande åskådare.

För lag och funktionärer handlar det om något högre standard på omklädningsrum, sjukvårdsrum och dopingrum jämfört med idag, rum för matchdelegat och åtgärder för säkerhet.

Kraven gällande massmedia är betydligt högre än vad som finns idag på Vångavallen. Det ska finnas ett mediarum på minst 150 kvm, idag används ett omklädningsrum på 45 kvm. Pressläktaren behöver utökas med 25 platser. Fem kommentatorpositioner med minst tre platser vardera ska finnas jämfört med dagens enda kommentatorbås. Större kameraplattform vid mittlinjen och kameraplattformar vid 16 meterslinjerna samt två TV-studier är andra krav som idag inte uppfylls.

Säkerhetsåtgärder behöver göras gällande sjukvårdsrum för publiken, nödbelysningsystem på ytor med åskådare och nödaggregat för högtalarsystemet.

Övrigt att ta hänsyn till

Val av underlag för spelplanen påverkar starkt utnyttjandegraden. En naturgräsplan kan maximalt utnyttjas under 500 timmar per år medan en konstgräsplan har upp till fem gånger högre utnyttjandegrad, upp till 2 500 timmar per år. Vångavallen används idag av tre lag, TFF:s herrlag och IFK:s herr- och damlag. Vid anläggande av ny naturgräsplan kommer inte fler matcher att kunna spelas än idag. En matcharena för division 2-3 behöver då anläggas för att möta behoven från andra lag i staden. Om konstgräsplan anläggs kan fler lag spela sina matcher här och en matcharena för division 2-3 behöver då inte anläggas. Dessutom kan matchplanen användas för

träning varje dag året runt. En matcharena för division 2-3 med omklädningsrum och en mindre läktare beräknas kosta runt 20 mkr. En träningsplan kostar cirka 5 mkr.

Vid ny- och ombyggnader av fotbollsarenor tas ofta upp att de ska kunna användas för andra aktiviteter såsom konserter och liknande. Efterfrågan på ett sådant utnyttjande är lågt och motiverar inte de investeringar som kan tänkas behövas och ska absolut inte tas med i finansieringsberäkningar.

Trelleborgs FF efterfrågar möjligheter att bättre ta hand om sina sponsorer, kunna erbjuda loger och att restaurangverksamhet och supporterpub ska finnas på hemmaarenan. Dessa önskemål finns inte angivna i Svenska Fotbollförbundets och UEFA:s krav annat än att Fotbollförbundets krav anger avskild hospitalityyta på 400 kvm.

Liknande ombyggnader

Flera fotbollsarenor i Sverige har byggts om under senare år. Ingen av dessa är direkt tillämplig för en kostnadsberäkning gällande en ombyggnad av Vångavallen då de är byggda för ett betydligt högre åskådardantal. Däremot kan man dra andra lärdomar av dessa. Mest tillämplig är istället den nybyggda Södertälje fotbollsarena från 2005 vars huvudläktare kan tjäna som utgångspunkt. En annan utgångspunkt är den befintliga norra läktaren på Vångavallen.

Byggnadsteknisk bedömning

Nuvarande huvudläktare är cirka 50 meter bred. En påbyggnad av denna till hela långsidan är inte långsiktigt hållbar, konstruktionsmässigt fungerar det troligen men inte utifrån framtida krav på publikkomfort. Utrymmen för lag, funktionärer och massmedia är inte tillräckliga.

Norra läktaren, som byggdes 2000, bedöms kunna fortsätta användas.

Det finns, utifrån dessa förutsättningar, tre alternativ för ombyggnad av Vångavallen:

- Behålla nuvarande huvudläktare och bygga om utrymmen för lag, funktionärer och massmedia och antingen bygga till en våning på norra läktaren eller bygga läktare på kortsidorna.
- Bygga en ny huvudläktare som uppfyller publikkapacitetskraven.
- Ny huvudläktare och läktare på kortsidorna byggs i samma höjd som befintlig norra läktare.

Alternativ 2 och 3 innebär rivning av nuvarande huvudläktare.

Behålla nuvarande huvudläktare

Detta är ett alternativ som kan vara möjligt men som är mindre estetiskt tilltalande.

Det innebär att befintlig huvudläktare anpassas till UEFA-krav kategori 3 genom att:

- Övre delen av läktaren byggs ut med fyra kommentatorbås
- Journalistutrymmet flyttas ned till övre raden på nuvarande åskådardel
- Fristående kameraplattformar byggs vid 16 meterslinjerna
- Utrymmet för omklädningsrum etc byggs ut söderut för att skapa tillräcklig yta för att klara alla krav

För att tillgodose en publikkapacitet på 4 500 sittande kan antingen:

- Norra läktaren byggas på med 1 600 sittplatser, en dubbling mot dagens kapacitet

Eller

- Läktare byggs på kortsidan för 1 600 sittplatser

Ny huvudläktare

En ny huvudläktare byggs för 3 200 åskådare, med utrymmen för lag, funktionärer och massmedia och där det också finns möjlighet för 10-15 loger och en mindre restaurang.

Ny huvudläktare och två kortsidor i samma höjd som norra läktaren

En estetiskt tilltalande ombyggnad med en, i det närmaste, sluten arena. Åskådarakapaciteten bör hamna uppemot 5 000 sittande.

Ekonomisk investering

Kostnadsberäkningarna av de olika alternativen för ombyggnad av Vångavallen bygger på kostnaderna vid nybyggnation av huvudläktare i Södertälje och norra läktaren på Vångavallen. Vidare tas hänsyn till prisutvecklingen på betongelement och stålprodukter, löneutvecklingen för byggnadsarbetare och den allmänna prisutvecklingen. I den vägda kostnadsutvecklingen uppgår betong- och stålprodukters andel till 2/3, då 65-70 procent är dess erfarenhetsmässiga andel vid byggande av fotbollsarenor. I andelen för betong- och stålprodukter står betong för huvuddelen.

Gemensamt för alla tre alternativen

För de tre alternativen tillkommer samma kostnad för anläggande av ny spelplan och uppsättning av ny belysning. Kostnaden för anläggande av en matchplan är ungefär detsamma för naturgräs som för konstgräs. Totalt kostar det med markvärme och plantäckning mellan 6-8 mkr. Utbyte av belysning kostar 4-4,5 mkr.

Behålla nuvarande huvudläktare

En ombyggnad av huvudläktaren för massmediarepresentanter samt en om- och utbyggnad av utrymmen för omklädningsrum etc beräknas kosta upp mot 20 mkr. Nybyggnation av omklädningsdelen 1992 kostade 5,5 mkr.

Norra läktaren kostade 15,9 mkr att bygga år 2000. Sedan dess har prisutvecklingen på betongprodukter varit 51,7 procent, för järn- och stålprodukter 77,6 procent, konsumentprisindex, KPI, har ökat med 17 procent och löneutvecklingen har varit 25 procent. En vägd kostnadsutveckling, där betong och stål påverkar till 2/3 och övrigt med 1/3, ger cirka 47 procent. Norra läktaren skulle med denna beräkning kostat motsvarande 23,4 mkr att bygga 2010. En påbyggnad av norra läktaren till en dubbling kan utföras med att en våning byggs på eller genom förlängning av nuvarande åskådarrader. Kostnaden för påbyggnaden bedöms kunna bli något högre än byggkostnaden för nuvarande läktare, mellan 25-40 mkr.

En ny läktare på ena kortsidan för 1 600 åskådare beräknas kosta 25-35 mkr. En läktare för 800 åskådare på vardera kortsidan beräknas kosta 35-40 mkr

Totalt för läktare och utrymmen: 45-60 mkr

Totalt med plan och belysning: 60-75 mkr

Ny huvudläktare

Huvudläktaren på arenan i Södertälje är byggd i ett standardutförande. Den tar 3 460 sittande, byggdes 2005 och kostade 40 mkr. Läktaren upptar inte riktigt hela långsidan, kanske 80-90 meter. Sedan 2005 har prisutvecklingen varit:

- betongelement +23,3 %
- Järn och stål +31,0 %
- Övrigt; löner, KPI cirka 10 %

Vägt medelvärde utifrån att betong och stål står för 2/3 av kostnaden, varav huvuddelen betong, blir för perioden cirka 20 %. Detta ger att kostnaden för en huvudläktare som i Södertälje skulle kosta 48 mkr 2010. Med ett säkerhetspålägg med 20 % hamnar man strax under 60 mkr. Och om läktaren ska byggas längs hela långsidan bör inte kostnaden överstiga 70 mkr.

Totalt med plan och belysning runt 85 mkr

Ny huvudläktare och två kortsidor i samma höjd som norra läktaren

En ny huvudläktare med cirka halva publikkapaciteten mot nybygge enligt stycket ovan bör inte få en högre kostnad än 75 procent av denna. Kostnaden borde då inte överstiga $70 \times 0,75 = 52$ mkr
En läktare på vardera kortsidan med plats för vardera strax under 1 000 sittande, $2 \times 20-23 = 40-45$ mkr

Totalkostnad för läktare och utrymmen: 95-100 mkr

Totalkostnad med plan och belysning: 110-115 mkr

Totalbild av alternativen

Det skulle kunna gå att uppfylla Svenska Fotbollförbundets och UEFA:s krav genom att investera runt 60 mkr på Vångavallen men det skulle ge en mindre estetiskt tilltalande arena där möjligheten till framtida kompletteringar skulle vara liten.

En helt ny huvudläktare i samma höjd som befintlig men längs hela södra långsidan skulle, tillsammans med nuvarande norra läktaren och inhyrda byggnadsställningar på kortsidorna, bli ganska oproportionerlig. Speciellt när det totalt bara fick vara 500 stående åskådare på varje kortsida eller, vid eventuellt UEFA-spel, skulle vara tomt på kortsidorna. Men för runt 85 mkr skulle det vara ett klart bättre alternativ än att behålla nuvarande huvudläktare.

En arena inramad av läktare på samma höjd, som tredje alternativet, skulle kunna ge en bra inramning och vara estetiskt tilltalande. Men kostnaden för detta hamnar troligen på 110-115 mkr. I de två senare alternativen finns möjlighet för inrättande av loger, restaurang och pub. I det tredje alternativet är möjligheterna större än i det andra alternativet. Dessa investeringar finns inte med i beräkningarna ovan.

Driftskostnad

Driftkostnaden för matcharenan på Vångavallen beräknats ha uppgått till cirka 4 766 tkr under 2009. I denna summa ingår hyra av kortsidornas läktare, 200 tkr. För driftkostnaden tillkommer också lönekostnader för 2,5 årsarbetare, 774 tkr plus sociala avgifter på 313 tkr, totalt arbetskraftskostnad 1 087 tkr.

Total driftkostnad för Vångavallens matcharena: 5,9 mkr

Tillkommande kapitalkostnader

För läktare är avskrivningstiden 33 år, för belysning 20 år och för spelplan är avskrivningstiden 10 år. Vid samtliga beräkningar används räntesatsen 4,3 procent.

Årlig kapitalkostnad blir då för:

- Belysning 370-420 tkr vid en investeringskostnad på 4-4,5 mkr
- Matchplanen 860-1 140 tkr vid en investeringskostnad på 6-8 mkr
- Läktare
  - Alt 1: 3 300-4 400 tkr vid en investeringskostnad på 45-60 mkr
  - Alt 2: 5 130 tkr vid en investeringskostnad på 85 mkr
  - Alt 3: 6 950-7 350 tkr vid en investeringskostnad på 95-100 mkr

Total driftkostnad efter ombyggnad

Personalbehovet förväntas vara oförändrat efter en ombyggnad av Vångavallen jämfört med idag. De inhyrda läktarna på kortsidorna blir överflödiga efter en ombyggnad enligt alternativ 3 men kan komma att fortsätta användas vid ombyggnad enligt alternativ 1 eller 2.

Beräknad driftkostnad, beroende på investeringskostnad, efter ombyggnad:

- Alternativ 1: 10,4 – 11,8 mkr
- Alternativ 2: 12,2 – 12,6 mkr

- Alternativ 3: 13,8 – 14,6 mkr

Ev. tillkommande ersättningsplaner för Trelleborgs FF och andra lags träning samt kostnaderna för detta

En ombyggnad av Vångavallen förväntas inte ta utrymme från befintliga träningsplaner. Eventuellt kan alternativet med en påbyggnad av norra läktaren inkräkta på de två träningsplanerna intill, en gräs- och en grusplan. Faller valet på att spelplanen ska beläggas med konstgräs ökar utrymmet för träningstimmar.

Trafiksituation, parkeringsalternativ och tillgång till kollektivtrafik

Trafiksituationen i anslutning till matcher är relativt bra. Det är trångt och trafiken går långsamt men det är ingen fara trafiksäkerhetsmässigt. Det finns problem med dålig framkomlighet och olämplig parkering i villaområdet öster om Vångavallen.

Behovet av parkeringsplatser är cirka 500 förutom den parkering som kan ske på gatumark utan störningar. Parkeringsplatserna vid Söderslätthallen används vid matcher på Vångavallen. Parkeringen tar strax över 200 bilar men förutsättningen är att inget större arrangemang sker samtidigt på Söderslätthallen. Bedömningen är att det behövs en parkeringsplats med 300 platser i närheten av Vångavallen. Denna kan inrymmas i Vångavallens område där tennisplaner tidigare fanns och norrut i fastighetens östra sida. En parkering med 300 platser kostar 5-7 mkr att bygga. Det allra bästa är om fler går, cyklar eller åker buss till matcherna. Det går idag ingen stadsbuss till Vångavallen i den ordinarie tidtabellen men det är fullt möjligt att lägga en tidtabell vid allsvenska matcher med en linje som går mellan Övre och Vångavallen.

Handel- och restaurangetableringar för centrum

En ombyggnad av Vångavallen kan öppna för en möjlighet att restaurang kan etableras här. Konkurrenspåverkan av en restaurangetablering måste bedömas som marginell då verksamheten främst kommer att bedrivas på matchdagar och att eventuell verksamhet under andra tider troligen huvudsakligen riktas mot närområdet.

Förutsättningar för handelsetablering måste anses ganska lågt då områdets kommersiella förutsättningar är låga.

Fotbollsgymnasiets placering och kostnad

Fotbollsgymnasiets elever tränar två gånger per vecka, 1,5 timme varje gång. För fotbollsgymnasiet är en konstgräsplan på Vångavallen ett bättre alternativ än konstgräsplanen vid Köpingskolan. Det hade även varit en fördel för deras verksamhet om man kunde få tillgång till en undervisningslokal som rymmer 20 personer på Vångavallen. Även tillgång till gym hade varit bra för deras verksamhet.

Nybyggnation av Arena på befintlig plats

Vångavallen idag

Dagens Vångavallen uppfyller en del krav som ställs av Svenska Fotbollförbundet från 2014 respektive UEFA-krav kategori 3. De krav som inte uppfylls handlar om utrymmen för lag, funktionärer, massmedia och publik. Vidare saknas markvärme för matchplanen, ljusstyrkan på planbelysningen är för låg och säkerhetsfunktionerna behöver ökas.

Arena 2014

I utredningsuppdraget anges att en ombyggnad av Vångavallen ska uppfylla UEFA-kraven. Däremot anges inte detta för en nybyggnad av arena. Utredaren tolkar dock att även en nybyggd arena ska uppfylla UEFA-kraven i den kategori som ligger strax över Svenska Fotbollförbundets krav 2014, alltså UEFA-krav kategori 3.

Uppfyllande av UEFA-krav

Utöver de krav som Svenska Fotbollförbundet ställer, bilaga 4, anger UEFA kraven i kategori 3 följande högre krav: Spelytan ska hålla 105x68 meter, spelplanen ska kunna användas året om, något större omklädningsutrymme för domarna, publikkapacitet på minst 4 500 sittande, rum för presskonferenser, fler kommentatorspositioner och fler TV-studior.

Övrigt att ta hänsyn till

Val av underlag för spelplanen påverkar starkt utnyttjandegraden. En naturgräsplan kan maximalt utnyttjas under 500 timmar per år medan en konstgräsplan har upp till fem gånger högre utnyttjandegrad, upp till 2 500 timmar per år. Vångavallen används idag av tre lag, TFF:s herrlag och IFK:s herr- och damlag. Vid anläggande av ny naturgräsplan kommer inte fler matcher att kunna spelas än idag. En matcharena för division 2-3 behöver då anläggas för att möta behoven från andra lag i staden. Om konstgräsplan anläggs kan fler lag spela sina matcher här och en matcharena för division 2-3 behöver då inte anläggas. Dessutom kan matchplanen användas för träning varje dag året runt. En matcharena för division 2-3 med omklädningsrum och en mindre läktare beräknas kosta runt 20 mkr. En träningsplan kostar cirka 5 mkr.

Vid ny- och ombyggnader av fotbollsarenor tas ofta upp att de ska kunna användas för andra aktiviteter såsom konserter och liknande. Efterfrågan på ett sådant utnyttjande är lågt och motiverar inte de investeringar som kan tänkas behövas och ska absolut inte tas med i finansieringsberäkningar.

Trelleborgs FF efterfrågar möjligheter att bättre ta hand om sina sponsorer, kunna erbjuda loger och att restaurangverksamhet och supporterpub ska finnas på hemmaarenan. Dessa önskemål finns inte angivna i Svenska Fotbollförbundets och UEFA:s krav annat än att Fotbollförbundets krav anger avskild hospitalityyta på 400 kvm.

Liknande nybyggnader

På flera håll i Sverige har man byggt, håller på att bygga eller ska börja bygga fotbollsarenor. Borås Arena byggdes 2005 för 14 000 sittande åskådare och kostade 130 mkr. Med hänsyn till prisutvecklingen, där betong- och stålprodukter ökat med 23 respektive 31 procent, skulle Borås Arena kostat 156 mkr att bygga 2010. I Kalmar håller man på att bygga en arena för 12 000 sittande åskådare för en kostnad som beräknas uppgå till 250 mkr. Arenan i Kalmar är rundbyggd vilket ger

en något högre kostnad än med raka läktare. I Växjö ska man börja bygga en ny arena för 10 000 sittande åskådare och budgeten för denna ligger på 185-190 mkr.

Publikkapaciteten för en fotbollsarena i Trelleborg behöver inte vara lika hög som i Borås, Kalmar och Växjö. Med tanke på att TFF har 3 000 åskådare i genomsnitt och att en ny arena kan öka publikantalet med 50 procent så är det tillräckligt med en publikkapacitet på 6 000 åskådare. En halvering av publikkapaciteten ger inte en halvering av byggkostnaden då utrymmen för lag, funktionärer och massmedia är detsamma, liksom plan och belysning. Däremot behöver konstruktionen inte göras lika stark och övre halvan av läktaren kan räknas bort. Antalet kiosker och toaletter kan halveras.

Vid en halvering av publikkapaciteten skulle den totala byggkostnaden för en arena kunna reduceras till 65-75 procent. För en motsvarande arena för 6 000 åskådare skulle då en arena som i Borås kosta 102-107 mkr, Kalmar 163-188 mkr och Växjö (40 procent färre åskådare) 140-160 mkr.

Byggnadsteknisk bedömning

En nybyggd fotbollsarena kan utformas på många olika sätt rent arkitektoniskt.

Byggnadskonstruktionsmässigt finns dock endast två huvudalternativ; rundbyggd eller med raka, avskilda läktare.

En rundbyggd och helt sluten arena ger den bästa inramningen. Den har också fördelen att det går att förflytta sig mellan läktarna vilket underlättar för placering av restaurang, pub och kiosker som kan nås av alla åskådare. En rundbyggd arena kan få en något högre kostnad än en traditionellt byggd arena.

En arena med raka avskilda läktare kan också utformas för en sluten inramning genom att exempelvis entréer placeras här. Vidare kan man högre upp förlägga restaurang eller pub eller ha en förbindelse som gör att publiken kan nå alla delar av arenans publikdelar.

En nybyggd arena på dagens befintliga Vångavallen för också med sig rivning av befintlig fotbollsarena.

Ekonomisk investering

En nybyggd fotbollsarena i Trelleborg för 6 000 åskådare bör kunna byggas för 135-160 mkr. Kostnaden beror på val av material, om restaurang eller pub ska finnas och hur stora dessa ska vara, om loger ska finnas och hur många, om det ska finnas konferensrum och hur bekvämt publiken ska sitta. Det har också betydelse om det ska vara 6 000 sittande eller om upp till 20 procent av publikkapaciteten ska utgöras av ståplatser, såsom Svenska Fotbollförbundet tillåter.

I totalkostnaden ingår matchplan och belysning. Kostnaden för anläggande av en matchplan är ungefär detsamma för naturgräs som för konstgräs. Totalt kostar det med markvärme och plantäckning mellan 6-8 mkr. Utbyte av belysning kostar 4-4,5 mkr.

Rivningskostnader för befintlig fotbollsarena tillkommer med cirka 1 mkr. Restvärdet för anläggningen skrivs av som en engångskostnad och belastar driftkostnaden detta år. Restvärdet uppgår 2010 till 11,8 mkr.

Driftkostnad

Driftkostnader och personalbehov beräknas för en ny arena vara lika stora som för dagens Vångavallen. Driftkostnaden för matcharenan på Vångavallen beräknats ha uppgått till cirka 4 766 tkr under 2009. I denna summa ingår hyra av kortsidornas läktare, 200 tkr. För driftkostnaden tillkommer också lönekostnader för 2,5 årsarbetare, 774 tkr plus sociala avgifter på 313 tkr, totalt arbetskraftskostnad 1 087 tkr. Total driftkostnad för Vångavallens matcharena: 5,9 mkr.

För en nybyggd arena bortfaller hyran för kortsidornas läktare, 200 tkr. Hyran för dagens matcharena uppgår till 3 641 tkr. Kapitalkostnader i hyran är cirka 1,2 mkr. Återstoden, 2,4 mkr, utgörs av drift och underhåll. Hyra tillkommer för marken där arenan byggs med cirka 60 tkr.

Tillkommande kapitalkostnader

För läktare är avskrivningstiden 33 år, för belysning 20 år och för spelplan är avskrivningstiden 10 år. Vid samtliga beräkningar används räntesatsen 4,3 procent.

Årlig kapitalkostnad blir då för:

- Belysning 370-420 tkr vid en investeringskostnad på 4-4,5 mkr
- Matchplanen 860-1 140 tkr vid en investeringskostnad på 6-8 mkr
- Läktare 9 160-10 850 tkr vid en investeringskostnad på 125-148 mkr

Total driftkostnad

Driftkostnad för skötsel av arenan: $(5,9-0,2-1,2) = 4,5$ mkr

Kapitalkostnad: 10,4 – 12,4 mkr

Total driftkostnad: 14,9 – 16,9 mkr

Ev. tillkommande ersättningsplaner för Trelleborgs FF och andra lags träning samt kostnaderna för detta

En nybyggnad av fotbollsarena kan inkräkta på de två träningsplanerna intill, en gräs- och en grusplan. Behöver dessa två planer ersättas är kostnaden 5 mkr för vardera plan, totalt 10 mkr. Faller valet på att spelplanen ska beläggas med konstgräs ökar utrymmet för träningstimmar.

Trafiksituation, parkeringsalternativ och tillgång till kollektivtrafik

Trafiksituationen i anslutning till matcher är relativt bra. Det är trångt och trafiken går långsamt men det är ingen fara trafiksäkerhetsmässigt. Det finns problem med dålig framkomlighet och olämplig parkering i villaområdet öster om Vångavallen.

Behovet av parkeringsplatser är cirka 500 förutom den parkering som kan ske på gatumark utan störningar. Parkeringsplatserna vid Söderslätthallen används vid matcher på Vångavallen. Parkeringen tar strax över 200 bilar men förutsättningen är att inget större arrangemang sker samtidigt på Söderslätthallen. Bedömningen är att det behövs en parkeringsplats med 300 platser i närheten av Vångavallen. Denna kan inrymmas i Vångavallens område där tennisplaner tidigare fanns och norrut i fastighetens östra sida. En parkering med 300 platser kostar 5-7 mkr att bygga. Det allra bästa är om fler går, cyklar eller åker buss till matcherna. Det går idag ingen stadsbuss till Vångavallen i den ordinarie tidtabellen men det är fullt möjligt att lägga en tidtabell vid allsvenska matcher med en linje som går mellan Övre och Vångavallen.

Handel- och restaurangetableringar för centrum

En nybyggd fotbollsarena kan öppna för en möjlighet att restaurang kan etableras här. Konkurrenspåverkan av en restaurangetablering måste bedömas som marginell då verksamheten främst kommer att bedrivas på matchdagar och att eventuell verksamhet under andra tider troligen huvudsakligen riktas mot närområdet.

Förutsättningar för handelsetablering måste anses ganska lågt då områdets kommersiella förutsättningar är låga.

Fotbollsgymnasiets placering och kostnad

Fotbollsgymnasiets elever tränar två gånger per vecka, 1,5 timme varje gång. För fotbollsgymnasiet är en konstgräsplan på Vångavallen ett bättre alternativ än konstgräsplanen vid Köpingskolan.

Det hade även varit en fördel för deras verksamhet om man kunde få tillgång till en undervisningslokal som rymmer 20 personer på Vångavallen. Även tillgång till gym hade varit bra för deras verksamhet.

Nybyggnation av Arena på annan placering

Vångavallen idag

Dagens Vångavallen uppfyller en del krav som ställs av Svenska Fotbollförbundet från 2014 respektive UEFA-krav kategori 3. De krav som inte uppfylls handlar om utrymmen för lag, funktionärer, massmedia och publik. Vidare saknas markvärme för matchplanen, ljusstyrkan på planbelysningen är för låg och säkerhetsfunktionerna behöver ökas.

Arena 2014

I utredningsuppdraget anges att en ombyggnad av Vångavallen ska uppfylla UEFA-kraven. Däremot anges inte detta för en nybyggnad av arena. Utredaren tolkar dock att även en nybyggd arena ska uppfylla UEFA-kraven i den kategori som ligger strax över Svenska Fotbollförbundets krav 2014, alltså UEFA-krav kategori 3.

Uppfyllande av UEFA-krav

Utöver de krav som Svenska Fotbollförbundet ställer, bilaga 4, anger UEFA kraven i kategori 3 följande högre krav: Spelytan ska hålla 105x68 meter, spelplanen ska kunna användas året om, något större omklädningsutrymme för domarna, publikkapacitet på minst 4 500 sittande, rum för presskonferenser, fler kommentatorspositioner och fler TV-studior.

Övrigt att ta hänsyn till

Val av underlag för spelplanen påverkar starkt utnyttjandegraden. En naturgräsplan kan maximalt utnyttjas under 500 timmar per år medan en konstgräsplan har upp till fem gånger högre utnyttjandegrad, upp till 2 500 timmar per år. En konstgräsplan kan användas för träning varje dag året om.

Vid ny- och ombyggnader av fotbollsarenor tas ofta upp att de ska kunna användas för andra aktiviteter såsom konserter och liknande. Efterfrågan på ett sådant utnyttjande är lågt och motiverar inte de investeringar som kan tänkas behövas och ska absolut inte tas med i finansieringsberäkningar.

Trelleborgs FF efterfrågar möjligheter att bättre ta hand om sina sponsorer, kunna erbjuda loger och att restaurangverksamhet och supporterpub ska finnas på hemmaarenan. Dessa önskemål finns inte angivna i Svenska Fotbollförbundets och UEFA:s krav annat än att Fotbollförbundets krav anger avskild hospitalityyta på 400 kvm.

Liknande nybyggnader

På flera håll i Sverige har man byggt, håller på att bygga eller ska börja bygga fotbollsarena. Borås Arena byggdes 2005 för 14 000 sittande åskådare och kostade 130 mkr. Med hänsyn till prisutvecklingen, där betong- och stålprodukter ökat med 23 respektive 31 procent, skulle Borås Arena kostat 156 mkr att bygga 2010. I Kalmar håller man på att bygga en arena för 12 000 sittande åskådare för en kostnad som beräknas uppgå till 250 mkr. Arenan i Kalmar är rundbyggd vilket ger en något högre kostnad än med raka läktare. I Växjö ska man börja bygga en ny arena för 10 000 sittande åskådare och budgeten för denna ligger på 185-190 mkr.

Publikkapaciteten för en fotbollsarena i Trelleborg behöver inte vara lika hög som i Borås, Kalmar och Växjö. Med tanke på att TFF har 3 000 åskådare i genomsnitt och att en ny arena kan öka publikantalet med 50 procent så är det tillräckligt med en publikkapacitet på 6 000 åskådare.

En halvering av publikkapaciteten ger inte en halvering av byggkostnaden då utrymmen för lag, funktionärer och massmedia är detsamma, liksom plan och belysning. Däremot behöver konstruktionen inte göras lika stark och övre halvan av läktaren kan räknas bort. Antalet kiosker och toaletter kan halveras.

Vid en halvering av publikkapaciteten skulle den totala byggkostnaden för en arena kunna reduceras till 65-75 procent. För en motsvarande arena för 6 000 åskådare skulle då en arena som i Borås kosta 102-107 mkr, Kalmar 163-188 mkr och Växjö (40 procent färre åskådare) 140-160 mkr.

Byggnadsteknisk bedömning

En nybyggd fotbollsarena kan utformas på många olika sätt rent arkitektoniskt.

Byggnadskonstruktionsmässigt finns dock endast två huvudalternativ; rundbyggd eller med raka, avskilda läktare.

En rundbyggd och helt sluten arena ger den bästa inramningen. Den har också fördelen att det går att förflytta sig mellan läktarna vilket underlättar för placering av restaurang, pub och kiosker som kan nås av alla åskådare. En rundbyggd arena kan få en något högre kostnad än en traditionellt byggd arena.

En arena med raka avskilda läktare kan också utformas för en sluten inramning genom att exempelvis entréer placeras här. Vidare kan man högre upp förlägga restaurang eller pub eller ha en förbindelse som gör att publiken kan nå alla delar av arenans publikdelar.

Ekonomisk investering

En nybyggd fotbollsarena i Trelleborg för 6 000 åskådare bör kunna byggas för 135-160 mkr. Kostnaden beror på val av material, om restaurang eller pub ska finnas och hur stora dessa ska vara, om loger ska finnas och hur många, om det ska finnas konferensrum och hur bekvämt publiken ska sitta. Det har också betydelse om det ska vara 6 000 sittande eller om upp till 20 procent av publikkapaciteten ska utgöras av ståplatser, såsom Svenska Fotbollförbundet tillåter.

För att bygga en fotbollsarena behövs cirka 40 000 kvm mark. Detaljplanen kommer att ange idrottsändamål och det är idag jordbruksmark eller ej detaljplanelagd mark vid de utpekade förslagen på placeringar. Markvärdet beräknas därför till den kostnad kommunen har betalt tidigare för jordbruksmark vid offentlig anläggning, 38 kronor per kvm. Totalt markvärde beräknas till 1,5 mkr. Marknadsvärdet blir högre om detaljplanen även medger handel och beror på omfattning och inriktning av handel.

I driftkostnaden räknas markhyran utifrån ett markvärde på 1,5 mkr, markvärdet har dock en marginell påverkan på totala driftkostnaden.

I totalkostnaden ingår matchplan och belysning. Kostnaden för anläggande av en matchplan är ungefär detsamma för naturgräs som för konstgräs. Totalt kostar det med markvärme och plantäckning mellan 6-8 mkr. Utbyte av belysning kostar 4-4,5 mkr.

Driftskostnad

Driftkostnader och personalbehov beräknas för en ny arena vara lika stora som för dagens Vångavallen. Driftkostnaden för matcharenan på Vångavallen beräknats ha uppgått till cirka 4 766 tkr under 2009. I denna summa ingår hyra av kortsidornas läktare, 200 tkr. För driftkostnaden tillkommer också lönekostnader för 2,5 årsarbetare, 774 tkr plus sociala avgifter på 313 tkr, totalt arbetskraftskostnad 1 087 tkr. Total driftkostnad för Vångavallens matcharena: 5,9 mkr.

För en nybyggd arena bortfaller hyran för kortsidornas läktare, 200 tkr. Hyran för dagens matcharena uppgår till 3 641 tkr. Kapitalkostnader i hyran är cirka 1,2 mkr. Återstoden, 2,4 mkr, utgörs av drift och underhåll. Hyra tillkommer för marken där arenan byggs med uppåt 100 tkr per år.

Tillkommande kapitalkostnader

För läktare är avskrivningstiden 33 år, för belysning 20 år och för spelplan är avskrivningstiden 10 år. Vid samtliga beräkningar används räntesatsen 4,3 procent.

Årlig kapitalkostnad blir då för:

- Belysning 370-420 tkr vid en investeringskostnad på 4-4,5 mkr
- Matchplanen 860-1 140 tkr vid en investeringskostnad på 6-8 mkr
- Läktare 9 160-10 850 tkr vid en investeringskostnad på 125-148 mkr

Total driftkostnad

Driftkostnad för skötsel av arenan: $(5,9-0,2-1,2) = 4,5$ mkr

Kapitalkostnad: 10,4 – 12,4 mkr

Markhyra: 0,1 mkr

Total driftkostnad: 15,0 – 17,0 mkr

Alternativ för placering

Utredningen har identifierat fem intressanta alternativ för annan placering av arena än på nuvarande Vångavallen:

- I Vångavallens närhet.
- Vid väg 108-Trelleborgsbanan
- På tidigare diskuterat läge vid Hedvägen i höjd med Västra industriområdet med två olika möjligheter för placering.
- Vid ett befintligt kommersiellt läge

I närhet av Vångavallen

En ny fotbollsarena skulle kunna placeras nordost om korsningen Liljeborgsgatan-Östervångsvägen, cirka 500 meter från Vångavallens matcharena. Fördelen med detta läge är att det ligger i ett etablerat område med idrottsanläggningar, Söderslätts hallen, Östervångsstadion och Vångavallen. Träningsplaner finns i närheten. Parkeringsplatser finns vid Söderslätts hallen som uppfyller en del av parkeringsbehovet.

Det kommersiella läget är dock svagt. Näraliggande verksamheter till fotbollen som gym, handel med friskvårdsprodukter och liknande kan tänkas etablera sig här liksom kontorsverksamheter och liknande. Restaurangverksamhet kan möjligen bedrivas även när det inte är match.

Vid väg 108-Trelleborgsbanan

Denna placering är tänkt söder om punkten där järnvägen korsar väg 108. Fördelen är ett läge som lätt kan nås med bil genom kommande inre ringväg. Det är också ett läge som finns med i diskussionen gällande pågatågstation. Vid en eventuell etablering av pågatågstation finns goda möjligheter att på sikt utveckla boende och handel. Nackdelen är att det ligger en bit utanför stadens bebyggelse och därmed svårare att nå med gång- och cykeltrafik. Det blir svårt att utnyttja de träningsplaner som finns och planeras vid och i närheten av Vångavallen. Det kommersiella läget är svårbedömt och ännu svagt men kan, i ett längre perspektiv, utvecklas positivt.

Hedvägen vid Västra Industriområdet

Detta läge har diskuterats tidigare. En arena kan placeras norr eller söder om kommande vägdragning. Förutsättningen när detta tidigare har diskuterats var att ett handelscentrum skulle byggas som en del i arenaområdet. Den handelsutredning som gjordes 2009 visade att minst en stormarknad är en förutsättning för en sådan etablering. Utöver denna bedömde man att det fanns utrymme för ytterligare en stormarknad och 12-19 butiker. Centrumhandeln påverkas negativt

men man räknade med att det totala butiksutbudet i Trelleborg ökar och att färre trelleborgare väljer att åka utanför kommunen för att handla.

Det kan bli svårt att hinna få klart en arena i detta läge till 2014. En detaljplan behöver arbetas fram, området kommer med stor sannolikhet att bli föremål för arkeologisk undersökning och handelsområdet ska utformas och handelsetableringar ska säkerställas. Då kommunen äger det norra området kan processen gå något fortare här än i en placering söder om kommande väg. För att vinna tid i processen kan en arkeologisk undersökning göras under detaljplanarbetet.

Befintligt kommersiellt läge

Utredningen kan, i nuläget, identifiera en möjlig placering där en fotbollsarena skulle kunna byggas i närheten av ett befintligt kommersiellt läge. Detta är vid City Gross, på Engelbrektsgränd i höjd med Fagerängen. Arenan skulle då hamna i närheten av befintliga träningsplaner vid Köpingseskolan. Området norr om arenan ska inom några år bebyggas med bostäder vilket stärker det kommersiella läget. Nära arenan kan det eventuellt bli en pågatågstation vilket skulle gynna publiktillströmningen. Vilken typ av kommersiella verksamheter som skulle kunna etableras i arenan får en eventuell fördjupad utredning visa.

Ev. tillkommande ersättningsplaner för Trelleborgs FF och andra lags träning samt kostnaderna för detta

Både vid placering i närheten av Vångavallen eller norr om Fagerängen finns tillgång till redan befintliga träningsplaner. Anläggs matchplanen med konstgräs kan även träning bedrivas på arenan. Vid placering vid Västra industriområdet eller väg 108 behöver träningsplan anläggas om matchplanen anläggs med naturgräs.

Vid placering av arena på något av de olika alternativen frigörs Vångavallen från allsvenskt spel och kan fortsättningsvis användas för matcher på division 2 och 3 nivå. Då matchplanen behöver bytas på Vångavallen skulle ett byte till konstgräs medge att planen kan användas för träning varje dag året om.

Trafiksituation, parkeringsalternativ och tillgång till kollektivtrafik

I närhet av Vångavallen

Trafiksituationen i anslutning till matcher på Vångavallen är relativt bra. Det är trångt och trafiken går långsamt men det är ingen fara trafiksäkerhetsmässigt. Det finns problem med dålig framkomlighet och olämplig parkering i villaområdet öster om Vångavallen.

Behovet av parkeringsplatser är cirka 500 förutom den parkering som kan ske på gatumark utan störningar. Parkeringsplatserna vid Söderslätthallen kan användas vid matcher på arenan. Parkeringen tar strax över 200 bilar men förutsättningen är att inget större arrangemang sker samtidigt på Söderslätthallen. Bedömningen är att det behövs en parkeringsplats med 300 platser i närheten av arenan. Parkeringen behöver inte vara i dess omedelbara närhet, fotbollspublik är vana vid att parkeringar ligger en bit från arenan. En parkering med 300 platser kostar 5-7 mkr att bygga.

Det allra bästa är om fler går, cyklar eller åker buss till matcherna. Det går idag ingen stadsbuss till Vångavallen i den ordinarie tidtabellen men det är fullt möjligt att lägga en tidtabell vid allsvenska matcher med en linje som går mellan Övre och arenan.

Vid väg108-Trelleborgsbanan

Detta läge vid väg 108 och den inre ringvägen bör få ett smidigt trafikflöde. Då läget är gynnsamt för biltrafik krävs en större parkeringsplats på runt 1 000 platser.

Busstrafik finns inte idag. Diskussion pågår om en expressbuss mellan Trelleborg och Lund som eventuellt då kör väg 108. En pågatågstation i detta läge skulle gynna publiktillströmningen från andra orter och minska behovet av parkeringsplatser. Det är även i detta alternativ möjligt att låta en stadsbuss trafikera sträckan på matchdagar.

Hedvägen vid Västra Industriområdet

Trafikflödet bör kunna fungera vid matcher på en arena i detta läge. Närheten till E6 gör att publik utanför staden lätt kan ta sig hit.

En parkeringsplats bör finnas som klarar all biltrafik till matcher då gaturummet inte kan användas för parkering. Behovet av parkeringsplatser blir därför större än vid Vångavallen och man kan också vänta sig att fler åskådare kör bil och att färre cyklar eller går beroende på avståndet. En parkeringsplats med upp till 1 000 platser kan därför vara nödvändigt. Om inte behovet av parkering till ett handelscentrum täcker detta kan det kanske vara möjligt att använda andra ytor i närheten för parkering vid matcher.

Kollektivtrafik kommer under 2014 att finnas genom att regionbuss 346 kör Hedvägen ut till Maglarpsrondellen på sin sträckning mellan Övre och Hyllie station. Denna linje upphör när pågatågtrafiken kommer igång. Tanken är att en stadsbusslinje ska trafikera området för att förse Stavstensudde och Maglarps strand med kollektivtrafik. Denna stadsbuss kommer i så fall att börja gå när Maglarps strand är utbyggt. Det är dock möjligt att matchdagar ha en stadsbuss som trafikerar Övre-arenan.

Engelbrektsgratan norr om Fagerängen

Detta läge kan ge trängsel i trafiken vid matcher men ett smidigt system för in- och utfart till arenan kan lösa en del av detta problem.

Parkering måste ske på särskilda parkeringsplatser då möjligheten till parkering i gaturummet är mycket liten. Ett samarbete om parkeringsplatser skulle kunna vara möjlig med City Gross och även med en eventuell pågatågstation om denna placeras i detta läge.

Det finns bra tillgång till stadsbusstrafik i detta område. Linje 3 trafikerar Gislövs läge – Övre – Fagerängen och linje 2 Hallabacken – Övre - Fagerängen. Regionbuss 144 som trafikerar Malmö – Anderslöv – Trelleborg Övre har hållplats i närheten. Skulle stationsläget för pågatågtrafiken hamna här kommer arenan att få ett mycket bra läge för att nås med kollektivtrafik.

Handel- och restaurangetableringar för centrum

I närhet av Vångavallen

En nybyggd fotbollsarena kan öppna för en möjlighet att restaurang kan etableras här.

Konkurrenspåverkan av en restaurangetablering måste bedömas som marginell då verksamheten främst kommer att bedrivas på matchdagar och att eventuell verksamhet under andra tider troligen huvudsakligen riktas mot närområdet.

Förutsättningar för handelsetablering måste anses ganska lågt då områdets kommersiella förutsättningar är låga.

Vid väg 108-Trelleborgsbanan

Förutsättningarna för restaurang- och handelsverksamhet är troligtvis lågt i det korta perspektivet varför motsvarande verksamheter i centrum knappast kan påverkas. I ett längre perspektiv kan möjligheten för handelsetableringar öka. Påverkan för centrum på längre sikt är svårbedömt då även befolkningen och därmed kundunderlaget kommer att öka.

Hedvägen vid Västra Industriområdet

Centrumhandeln riskerar att påverkas negativt av en större handelsetablering i detta område. Trelleborg är för litet för att de butikskedjor som återfinns på i stort sett varje köpcentrum ska etablera sig på två ställen i staden.

En restaurangetablering bedöms marginellt påverka restauranger i centrum. Verksamheten kommer främst att bedrivas vid matchdagar och troligen i övrigt riktas mot närområdet och kunder i köpcentrat.

Engelbrektsgatan norr om Fagerängen

Det kommersiella läget kan antingen inriktas mot närområdet eller för att etablera ett större köpcentrum, vilken inriktning som ska gälla får en eventuell fördjupad utredning svara på. Troligen är inte förutsättningarna lika stora att etablera ett köpcentrum i östra Trelleborg som i västra då kundunderlaget är lägre i östra delen.

En inriktning på närområdet bör få mindre inverkan på centrumhandeln medan ett köpcentrum påverkar centrumhandeln betydligt mer.

En restaurangetablering bedöms marginellt påverka restauranger i centrum.

Fotbollsgymnasiets placering och kostnad

Fotbollsgymnasiet vill bedriva sin träning så nära Söderslättsgymnasiet som möjligt varför Vångavallen är det bästa alternativet. Man har behov av konstgräsplan vilket antingen kan ske genom att matchplanen på Vångavallen får detta underlag eller att någon av träningsplanerna anläggs med konstgräs. Man har behov av undervisningslokal för 20 personer och gym i närheten av träningsplanen.

Föreskrifter om arenakrav för svensk elitfotboll, herrar och damer, fr o m 2014.

Allsvenskan - kategori 3 med vissa tillägg och undantag

Planen

Spelytan kan variera från 105 x 65 meter till 105 x 68 meter. Vid internationella matcher är kravet 105 x 68 meter.

Säkerhetsavstånd för Allsvenskan är 3 meter från sidlinje och kortlinje. Internationellt är säkerhetsavstånden större.

Spelplanen måste vara försedd med antingen naturgräs eller konstgräs.

Konstgräs måste uppfylla följande krav:

- Den måste ha en FIFA-licens vilket endast kan erhållas efter att konstgräset har testats genom ett av FIFA godkänt laboratorium och därigenom uppfylla FIFA:s kvalitetskrav för konstgräs;
- Den måste uppfylla nationella krav för spel på konstgräs vilket innebär att för spel på konstgräs i Allsvenskan krävs en "FIFA 2 star" godkänd plan och att tester genomförs årligen.
- Spelytan för konstgräs måste vara grön

Spelplanen ska kunna användas under perioden 15 mars-15 november nationellt. Kravet på spelbarhet för UEFA-spel är året runt.

Krav på markvärme och plantäckning för Allsvenskan enligt definition i SvFF:s Tävlingsbestämmelser (TB).

Uppvärmningsyta

Uppvärmningsytor för ersättare måste göras tillgängliga längst sidlinjerna eller bakom reklamskyltarna bakom målen.

Målställningar och reservmål

Målstolpar och ribbor måste vara av aluminium eller annat motsvarande material och måste vara runda eller elliptiska. I övrigt ska de vara i överensstämmelse med Spelreglerna på det sätt som fastställts av the International Football Association Board (IFAB) vilket innebär att:

- * Avståndet mellan stolparna är 7,32 m;
- * Avståndet mellan ribbans underkant till marken är 2,44 m;
- * Målstolparna och ribban måste vara vita. Dessa inte får utgöra någon fara för spelarna.

En reservmålställning som enkelt kan installeras på plats om omständigheterna så påkallar ska finnas tillgänglig inom stadionområdet.

Spelarbänkar

Arenan måste vara utrustad med två spelarbänkar med tak, placerade på marknivå och med plats för 13 personer på vardera bänk. Det ska finnas en täckt plats för 4:e domaren mellan spelarbänkarna.

Flaggstolpar

Arenan ska vara utrustad med minst fem flaggstolpar eller motsvarande anordningar som möjliggör att kunna flagga med fem flaggor samtidigt.

Omklädningsrum

Arenan ska vara utrustad med:

- * Ett omklädningsrum för respektive lag med vardera minst fem duschar, tre toaletter, sittplatser för minst 25 personer, en massagebänk och en taktiktavla och
- * Ett omklädningsrum för domarna med minst en dusch, en toalett, fem sittplatser och ett bord.

Arenan måste var utformad så att den kan garantera ett direkt eget, avskilt tillträde för båda lagen och domarna från deras omklädningsrum till spelplanen samt en säkrad väg till och ifrån arenan. Spelartunnel eller säkrad väg för spelare och domare skall finnas.

Rum för matchdelegat

Arenan ska ha ett rum för matchdelegat från vilket det ska gå att kommunicera via telefon och fax och från vilket det ska vara enkelt att ta sig till omklädningsrummen för spelare och domare.

Sjukvårdsrum för spelare och domare

Arenan måste vara utrustad med ett särskilt rum för första hjälpen och medicinsk behandling av spelare och domare.

Sjukvårdsrummet ska innehålla toalett, handfat, låsbart skåp, filter, sjukbrits samt telefon. Det ska finnas minst en defibrillator på varje arena

Rum för dopingkontroller

Det ska finnas ett särskilt rum för dopingkontroller

Dopingkontrollrummet ska vara placerat i närheten av omklädningsrummen och får inte vara tillgängligt för allmänheten eller media. Rummet måste vara minst 20 m² och bestå av ett väntrum, ett provrum och toalett och att dessa tre rum ligger i anslutning till varandra.

Rummet måste ha ett bord, fyra stolar, ett handfat med rinnande vatten, ett låsbart skåp och en toalett i direkt anslutning till provrummet

Toaletten måste ligga i provrummet eller med direkt avskild anslutning till detta. Det ska finnas en toalettstol och ett handfat med rinnande vatten.

Väntrummet ska utgöra en del av eller vara direkt anslutet till provrummet (en delning av rummet i två separate ytor är också acceptabelt). Rummet måste ha sittplatser för åtta personer, med plats att förvara kläder och ska vara utrustat med ett kylskåp.

Belysning

Arenan ska vara försedd med belysning som uppfyller följande krav:

- * 1200 lux vertikalt mot fast kamera och 800 lux vertikalt mot rörlig kamera;
- * För att en match ska kunna fullföljas vid elavbrott ska de finnas ett reservaggregat som klarar elförsörjning på samma nivå som ordinarie belysning utan att avbrott i matningen av el uppstår.

Nationellt krav är att det ska finnas möjlighet att ställa dit ett reservaggregat vid UEFA spel som uppfyller ovanstående.

Parkeringsplatser

I anslutning till arenan ska det finnas skyddade parkeringsplatser för minst två bussar och tio bilar för lagen och funktionärer. För UEFA spel är kravet utökat

Åskådareområden och läktare

Sittplatser för åskådare ska vara individuella, fastsatta i gradängerna, separerade från varandra, anatomiskt utformade, numrerade, av hållbart och brandsäkert material och ha ryggestöd med lägsta höjd av 30 cm räknat från sätet.

Internationella matcher får endast spelas inför sittande åskådare vilket innebär att eventuella ståplatsläktare eller läktare med bänkar ska vara avstängda.

Nationellt kan ståplatser tillåtas. Om ståplatser finns ska det finnas avbärarräcken på denna sektion. Följande regler gäller nationellt:

Fr o m säsongen 2014 kan 20 % av arenans totala publikkapacitet nyttjas som ståplats. Dessa 20 % ståplatser ska kunna konverteras till sittplatser.

Övergångsperiod

Under en övergångsperiod, med början fr.o.m. 2010, gäller följande:

2010	80 % av arenans totala publikkapacitet får nyttjas som ståplats;
2011	70 % av arenans totala publikkapacitet får nyttjas som ståplats;
2012	60 % av arenans totala publikkapacitet får nyttjas som ståplats;
2013	50 % av arenans totala publikkapacitet får nyttjas som ståplats;
2014	20 % av arenans totala publikkapacitet får nyttjas som ståplats. Dessa 20 % ståplatser ska kunna konverteras till sittplatser.

Om förening senast före säsongen 2010 kan uppvisa en skriftlig förbindelse om pågående eller planerad ombyggnation av befintlig arena eller nybyggnation av en kategori 3-arena har föreningen rätt att frånga ovanstående krav för perioden 2010-2013 förutsatt att ny kategori 3-arena är färdigställd innan säsongen 2014.

Provisoriska och/eller tillfälliga läktare är inte tillåtna enligt UEFA. Nationellt kan detta tillåtas om sådana läktare är bärighetsbesiktigade.

Det ska finnas tillgång till försäljning och/eller serveringsmöjligheter på vardera sektion

Bortalagets supporters

Nationellt finns en överenskommelse inom SEF att 10 % av arenans kapacitet ska tilldelas gästande supporters. I denna sektionering ska finnas servering och toaletter. Vid UEFA spel ska minst 5% av arenans totala åskådarekapacitet tilldelas bortalagets supporters med placering på avskild sektion.

Åskådarekapacitet

För allsvenskan ska det finnas minst 3 000 sittplatser och dessa ska vara under tak.

Grindar och nödutgångar

Grindar och/eller spärrar måste vara utformade så att de medger ett flöde av åskådare utan risk för stockningar.

Samtliga allmänna gånger och trappor som används av åskådare ska vara målade med gul färg liksom grindar mellan läktare och spelplan samt nödutgångar och grindar ut från arenan.

Nödutgångar och grindar inne på arenan liksom grindar som leder ut från läktarna till spelplanen måste uppfylla följande krav:

- * vara utrustade med låsanordning som kan hanteras snabbt och enkelt av personal på insidan av grinden eller nödutgången eller av personer på vardera sida om de grindar som leder ut från läktare till spelplanen och
- * vara olåsta när åskådare befinner sig på arenan;

Gångvägar som leder fram till arenan måste vara väl skyltade så att besökare enkelt kan hitta till rätt sektioner och grindar/spärrar. Även skyltning inne på arenan ska finnas som tydligt anger var grindar och nödutgångar är placerade samt att informationen är utformad så att den kan förstås av personer oavsett nationalitet.

Alla evakueringsvägar ska vara försedda med exitskyltar.

Reservbelysningssystem

För att förbättra säkerheten för åskådarna vid strömavbrott ska arenan vara utrustad med ett godkänt nödbelysningssystem som täcker in alla områden inom arenan där åskådare uppehåller sig liksom utgångar och evakueringsvägar.

Högtalarssystem

Arenan ska vara utrustad med högtalarssystem. Högtalarssystemet måste vara ordnat så att det inte påverkas vid ett strömavbrott.

Resultattavla

Nationellt ska det finnas en resultattavla, matchsekretariat och speakerhytt.

Sanitetsanläggningar

Individuella toaletter för män och kvinnor liksom urinoarer ska finnas tillgängliga på varje sektion inom arenan med fördelningen en toalett per 200 åskådare och en urinoar per 125 åskådare.

Sjukvårdsrum för åskådare

Nationellt ska det finnas ett sjukvårdsrum/Behandlingsplats för publiken på arenan. Behandlingsplatsen ska innehålla förstahjälpen material, filter och bår. Sjukvårdskunnig personal skall finnas på sektionen.

Vid UEFA spel gäller att välutrustade och godkända behandlingsplatser för åskådare måste iordningställas på vardera sektion inom arenan. Behandlingsplatserna måste vara tydligt utmärkta genom skyltning och vägbeskrivning.

Platser för rörelsehindrade

Nationellt ska det finnas minst en plats för rörelsehindrade och dess ledsagare per 1 000 åskådare. Därutöver ska det finnas handikapptoaletter med tvättmöjligheter samt tillgång till försäljning av kioskvaror i närheten av den aktuella läktarsektionen.

Arenan ska ha en särskild entré samt reserverade platser för åskådare med rörelsehinder eller andra handikapp.

Kontrollrum

Det ska finnas ett kontrollrum med fullständig överblick av alla ytor inne på arenan och innehålla utrustning för kommunikation.

Kamerabevakning

Arenan ska vara utrustad med ett permanent internt kamerabevakningssystem såväl på insidan som utsidan .

Det interna kamerabevakningssystemet ska ha funktioner som möjliggör att ta stillbilder samt att kunna visa rörliga bilder i färg på monitorer i kontrollrummet.

VIP- stolar och hospitality ytor

Arenan ska ha åtminstone följande antal VIP-stolar och ytor för hospitality aktiviteter:

I Allsvenskan krävs en total kapacitet på 950 VIP stolar som fördelas enligt överenskommelse i den Allsvenska gruppen. VIP-stolarna ska vara placerade på huvudläktaren

så nära mittlinjen som möjligt och under alla förhållanden mellan de två straffområdena.

Det ska finnas en avskild hospitality yta på 400 m²

Arbetsrum för mediarepresentanter

Minst ett rum måste reserveras för mediarepresentanter och innehålla skrivbord och kommunikationsutrustning. Rummet ska ha en yta av minst 150 m².

I Allsvenskan kan detta rum även användas som presskonferensrum.

Mixed zon ska finnas.

Kameraplattformar

En plattform för huvudkameran ska finnas på huvudläktaren och vara placerad i mitten och på en höjd som garanterar bästa möjliga bildkvalitet.

Huvudkamerans placering ska vara vid planens mittlinje och på en höjd som ger en vinkel på 15-20° mot planens mittpunkt.

Plattformen för huvudkameran ska ha en lägsta storlek på 10 m².

I Allsvenskan ska det även finnas utrymmen för två kameror vid 16-meters linjen.

Pressläktare

Arenan ska ha pressläktare för mediarepresentanter enligt följande:

- * I Allsvenskan ska det finnas 50 täckta platser utrustade med bord.
- * Alla platser med bord måste vara utrustade med el och med uttag för telefon/modem anslutning.
- * Borden ska vara tillräckligt stora för att rymma en laptop och ett anteckningsblock.

Om behov föreligger ska det vara möjligt att utöka antal platser. För UEFA spel krävs utökat antal platser.

TV- och radio hytter/positioner

I Allsvenskan ska det finnas tre kommentatorspositioner/hytter för TV och radio.

Om behov föreligger ska det vara möjligt att utöka antal kommentatorspositioner. Vid UEFA spel krävs utökat antal positioner/hytter.

Varje hytt/position måste ha minst tre sittplatser.

TV-studior

I Allsvenskan krävs en TV-studio placerad utomhus. Vid UEFA spel krävs utökad antal TV studior inomhus.

Plats för OB-bussar

Det ska finnas en skyddad plats i närheten av kameran. Vid UEFA spel krävs en yta på 1 000 m²

Rum för presskonferenser

Minst ett rum för presskonferenser ska finnas och vara utrustat med, ett skrivbord, en kameraplattform, podium, split box, ljudsystem och stolar. Rummet ska ha 75 sittplatser Nationellt kan presskonferensrummet kombineras med arbetsrummet för media.

Superettan - kategori 2 med vissa tillägg och undantag

Planen

Spelytan ska vara minst 105 x 65 meter. Vid internationella matcher är kravet 105 x 68 meter.

Säkerhetsavstånd för Superettan är 3 meter från sidlinje och kortlinje. Internationellt är säkerhetsavstånden större.

Spelplanen måste vara försedd med antingen naturgräs eller konstgräs.

Konstgräs måste uppfylla följande krav:

- * Den måste ha en FIFA-licens vilket endast kan erhållas efter att konstgräset har testats genom ett av FIFA godkänt laboratorium och därigenom uppfylla FIFA:s kvalitetskrav för konstgräs.
- * Den måste uppfylla nationella krav för spel på konstgräs vilket innebär att för spel på konstgräs i Superettan krävs en "FIFA 2 star" godkänd plan och att tester genomförs årligen.
- * Spelytan för konstgräs måste vara grön

Spelplanen ska kunna användas under perioden 15 mars-15 november nationellt. Kravet på spelbarhet för UEFA-spel är året runt.

Krav på markvärme och plantäckning för Superettan enligt definition i TB.

Uppvärmningsyta

Uppvärmningsytor för ersättare måste göras tillgängliga längst sidlinjerna eller bakom reklamskyltarna bakom målen.

Målställningar och reservmål

Målstolpar och ribbor måste vara av aluminium eller annat motsvarande material och måste vara runda eller elliptiska. I övrigt ska de vara i överensstämmelse med Spelreglerna på det sätt som fastställts av the International Football Association Board (IFAB) vilket innebär att:

- * Avståndet mellan stolparna är 7,32 m;
- * Avståndet mellan ribbans underkant till marken är 2,44 m;
- * Målstolparna och ribban måste vara vita. Dessa inte får utgöra någon fara för spelarna.

En reservmålställning som enkelt kan installeras på plats om omständigheterna så påkallar ska finnas tillgänglig inom stadionområdet.

Spelarbänkar

Arenan måste vara utrustad med två spelarbänkar med tak, placerade på marknivå och med plats för 13 personer på vardera bänk. Det ska finnas en täckt plats för 4:e domaren mellan spelarbänkarna.

Flaggstolpar

Arenan ska vara utrustad med minst fem flaggstolpar eller motsvarande anordningar som möjliggör att kunna flagga med fem flaggor samtidigt.

Omklädningsrum

Arenan ska vara utrustad med:

- * Ett omklädningsrum för respektive lag med vardera minst fem duschar, tre toaletter, sittplatser för minst 25 personer, en massagebänk och en taktiktavla;
- * Ett omklädningsrum för domarna med minst en dusch, en toalett, fem sittplatser och ett bord.

Arenan måste var utformad så att den kan garantera ett direkt eget, avskilt tillträde för båda lagen och domarna från deras omklädningsrum till spelplanen samt en säkrad väg till och ifrån arenan. Spelartunnel eller säkrad väg för spelare och domare skall finnas.

Rum för matchdelegat

Arenan ska ha ett rum för matchdelegat från vilket det ska gå att kommunicera via telefon och fax och från vilket det ska vara enkelt att ta sig till omklädningsrummen för spelare och domare.

För spel i Superettan kan detta rum kombineras med annat utrymme t ex sammanträdesrum.

Sjukvårdsrum för spelare och domare

Arenan måste vara utrustad med ett särskilt rum för första hjälpen och medicinsk behandling av spelare och domare.

Sjukvårdsrummet ska innehålla toalett, handfat, låsbart skåp, filter, sjukbrits samt telefon. Det ska finnas minst en defibrillator på varje arena

Rum för dopingkontroller

Det ska finnas ett särskilt rum för dopingkontroller

Dopingkontrollrummet ska vara placerat i närheten av omklädningsrummen och får inte vara tillgängligt för allmänheten eller media.

Rummet måste vara minst 20 m² och bestå av ett väntrum, ett provrum och toalett och att dessa tre rum ligger i anslutning till varandra.

Väntrummet ska utgöra en del av eller vara direkt anslutet till provrummet (en delning av rummet i två separate ytor är också acceptabelt). Rummet måste ha sittplatser för åtta personer, med plats att förvara kläder och ska vara utrustat med ett kylskåp.

Provrummet måste ha ett bord, fyra stolar, ett handfat med rinnande vatten, ett låsbart skåp och en toalett i direkt anslutning till provrummet.

Toaletten måste ligga i provrummet eller med direkt avskild anslutning till detta. Det ska finnas en toalettstol och ett handfat med rinnande vatten.

Belysning

Arenan ska vara försedd med belysning som uppfyller följande krav:

800 lux vertikalt mot fast kamera och 500 lux vertikalt mot rörlig kamera.

För att en match ska kunna fullföljas vid elavbrott ska de finnas ett reservaggregat som klarar elförsörjning på upp till minst två tredjedelar av ordinarie belysning.

Nationellt krav är att det ska finnas möjlighet att ställa dit ett reservaggregat vid UEFA spel som uppfyller ovanstående.

Parkeringsplatser

I anslutning till arenan ska det finnas skyddade parkeringsplatser för minst två bussar och tio bilar för lagen och funktionärer. För UEFA spel är kravet utökat

Åskådareområden och läktare

Sittplatser för åskådare ska vara individuella, fastsatta i gradängerna, separerade från varandra, anatomiskt utformade, numrerade, av hållbart och brandsäkert material och ha ryggstöd med lägsta höjd av 30 cm räknat från sätet.

Provisoriska och/eller tillfälliga läktare är inte tillåtna (endast UEFA). Nationellt kan detta tillåtas om dessa läktare är bärighetsbesiktigade

Det ska finnas tillgång till försäljning och/eller serveringsmöjligheter på vardera sektion

Vid UEFA spel kan matcher endast spelas inför sittande åskådare och eventuella ståplatsläktare eller läktare med bänkar ska vara avstängda. Nationellt tillåts ståplatser i Superettan, det ska finnas avbärräcke på dessa sektioner.

Bortalagets supporters

Nationellt finns en överenskommelse i SEF att 10 % av arenans kapacitet ska tilldelas gästande supporters. I denna sektionering ska finnas servering och toaletter. För UEFA spel minst 5% av arenans totala åskådarekapacitet tilldelas bortlaget supporters med placering på avskild sektion.

Åskådarakapacitet

För Superettan ska det finnas minst 1 000 sittplatser och dessa ska vara under tak. Vid UEFA spel utökas antalet platser till 3 000.

Grindar och nödutgångar

Grindar och/eller spärrar måste vara utformade så att de medger ett flöde av åskådare utan risk för stockningar.

Samtliga allmänna gånger och trappor som används av åskådare ska vara målade med gul färg liksom grindar mellan läktare och spelplan samt nödutgångar och grindar ut från arenan.

Nödutgångar och grindar inne på arenan liksom grindar som leder ut från läktarna till spelplanen måste uppfylla följande krav:

- * vara utrustade med låsanordning som kan hanteras snabbt och enkelt av personal på insidan av grinden eller nödutgången eller av personer på vardera sida om de grindar som leder ut från läktare till spelplanen;
- * vara olåsta när åskådare befinner sig på arenan;

Gångvägar som leder fram till arenan måste vara väl skyltade så att besökare enkelt kan hitta till rätt sektioner och grindar/spärrar. Även skyltning inne på arenan ska finnas som tydligt anger var grindar och nödutgångar är placerade samt att informationen är utformad så att den kan förstås av personer oavsett nationalitet.

Alla evakueringsvägar ska vara försedda med exitskyltar.

Reservbelysningssystem

För att förbättra säkerheten för åskådarna vid strömavbrott ska arenan vara utrustad med ett godkänt nödbelysningssystem som täcker in alla områden inom arenan där åskådare uppehåller sig liksom utgångar och evakueringsvägar.

Högtalarssystem

Arenan ska vara utrustad med högtalarssystem. Högtalarssystemet måste vara ordnat så att det inte påverkas vid ett strömavbrott.

Resultattavla

Nationellt ska det finnas en resultattavla, matchsekretariat och speakerhytt.

Sanitetsanläggningar

Individuella toaletter för män och kvinnor liksom urinoarer ska finnas tillgängliga på varje sektion inom arenan med fördelningen en toalett per 200 åskådare och en urinoar per 125 åskådare.

Sjukvårdsrum för åskådare

Nationellt ska det finnas ett sjukvårdsrum/behandlingsplats för publiken på arenan.

Vid UEFA spel gäller att välutrustade och godkända behandlingsplatser för åskådare måste iordningsställas på vardera sektion inom arenan.

Behandlingsplatsen ska innehålla förstahjälpen material, filter och bår. Sjukvårdskunnig personal skall finnas på sektionen.

Behandlingsplatsen måste vara tydligt utmärkt genom skyltning och vägbeskrivning.

Platser för rörelsehindrade

Nationellt ska det finnas minst en plats för rörelsehindrade och dess ledsagare per 1 000 åskådare

Därutöver ska det finnas handikaptoaletter med tvättmöjligheter samt tillgång till försäljning av kioskvaror i närheten av den aktuella läktarsektionen.

Arenan ska ha en särskild entré samt reserverade platser för åskådare med rörelsehinder eller andra handikapp.

Kontrollrum

Inget krav på kontrollrum för spel i Superettan.

Vid UEFA spel ska det finnas kontrollrum med fullständig överblick av alla ytor inne och på Arenan och innehålla utrustning för kommunikation.

VIP- stolar och hospitality ytor

Arenan ska ha åtminstone följande antal VIP-stolar och ytor för hospitality aktiviteter:

I Superettan krävs en total kapacitet på 100 VIP stolar som fördelas enligt överenskommelse i Superettan gruppen. Vid UEFA spel utökas antalet VIP stolar.

VIP-stolarna ska vara placerade på huvudläktaren så nära mittlinjen som möjligt och under alla förhållanden mellan de två straffområdena.

Arbetsrum för mediarepresentanter

Minst ett rum måste reserveras för mediarepresentanter och innehålla skrivbord och kommunikationsutrustning.

Rummet ska vara av minst följande storlek: 30 m²

I Superettan kan detta rum även användas som presskonferensrum.

Mixed zon ska finnas

Kameraplattformar

En plattform för huvudkameran ska finnas på huvudläktaren och vara placerad i mitten och på en höjd som garanterar bästa möjliga bildkvalitet

Huvudkamerans placering ska vara vid planens mittlinje och på en höjd som ger en vinkel på 15-20° mot planens mittpunkt. Plattformen för huvudkameran ska ha en yta av 6 m²

Pressläktare

Arenan ska ha pressläktare för mediarepresentanter enligt följande:

I Superettan ska det finnas 25 täckta platser utrustade med bord.

Alla platser med bord måste vara utrustade med el och med uttag för telefon/modem anslutning.

Borden ska vara tillräckligt stora för att rymma en laptop och ett anteckningsblock.

Om behov föreligger ska det vara möjligt att utöka antal platser.

TV- och radio hytter/positioner

I Superettan ska det finnas två kommentatorspositioner/hytter för TV och radio.

Om behov föreligger ska det vara möjligt att utöka antal kommentatorspositioner.

Vid UEFA spel krävs utökad antal positioner/hytter.

TV-studior

I Superettan krävs en TV studio placerad utomhus. Vid UEFA spel krävs ett utökad antal TV studior.

Plats för OB-bussar

Det ska finnas en skyddad plats i närheten av kameran. Vid UEFA spel krävs en yta på 200 m².

Rum för presskonferenser

Minst ett rum för presskonferenser ska finnas och vara utrustat med, ett skrivbord, en kameraplattform, podium, split box, ljudsystem och stolar.

Rummet ska ha 50 sittplatser

Nationellt kan presskonferensrummet kombineras med arbetsrummet för media.

Damallsvenskan kategori 1, med vissa tillägg och undantag

Planen

För Damallsvenskan måste spelytan vara minst 105 x 65 meter.

Säkerhetsavstånd för Damallsvenskan är 3 meter från sidlinje och kortlinje. Internationellt är säkerhetsavstånden större.

Spelplanen måste vara försedd med antingen naturgräs eller konstgräs.

Konstgräs måste uppfylla följande krav:

- Den måste ha en FIFA-licens vilket endast kan erhållas efter att konstgräset har testats genom ett av FIFA godkänt laboratorium och därigenom uppfylla FIFA:s kvalitetskrav för konstgräs;
- Den måste uppfylla nationella krav för spel på konstgräs vilket innebär för spel på konstgräs i Damallsvenskan krävs en "FIFA 2 star" godkänd plan och att tester genomförs årligen och
- Spelytan för konstgräs måste vara grön

Spelplanen ska kunna användas under perioden 15 mars-15 november nationellt. Kravet på spelbarhet för UEFA-spel är året runt.

Krav på markvärme och plantäckning för Damallsvenskan enligt definition i TB.

Uppvärmningsyta

Uppvärmningsytor för ersättare måste göras tillgängliga längst sidlinjerna eller bakom reklamskyltarna bakom målen.

Målställningar och reservmål

Målstolpar och ribbor måste vara av aluminium eller annat motsvarande material och måste vara runda eller elliptiska. I övrigt ska de vara i överensstämmelse med Spelreglerna på det sätt som fastställts av the International Football Association Board (IFAB) vilket innebär att:

- * Avståndet mellan stolparna är 7,32 m;
- * Avståndet mellan ribbans underkant till marken är 2,44 m;
- * Målstolparna och ribban måste vara vita. Dessa inte får utgöra någon fara för spelarna.

En reservmålställning som enkelt kan installeras på plats om omständigheterna så påkallar ska finnas tillgänglig inom stadionområdet.

Spelarbänkar

Arenan måste vara utrustad med två spelarbänkar med tak, placerade på marknivå och med plats för 13 personer på vardera bänk. Det ska finnas en täckt plats för 4:e domaren mellan spelarbänkarna.

Flaggstolpar

Arenan ska vara utrustad med minst fem flaggstolpar eller motsvarande anordningar som möjliggör att kunna flagga med fem flaggor samtidigt.

Omklädningsrum

Arenan ska vara utrustad med:

Ett omklädningsrum för respektive lag med vardera minst fem duschar, tre toaletter, sittplatser för minst 25 personer, en massagebänk och en taktiktavla;

Ett omklädningsrum för domarna med minst en dusch, en toalett, fem sittplatser och ett bord.

Arenan måste var utformad så att den kan garantera ett direkt eget, avskilt tillträde för båda lagen och domarna från deras omklädningsrum till spelplanen samt en säkrad väg till och ifrån arenan. Spelartunnel eller säkrad väg för spelare och domare skall finnas.

Rum för matchdelegat

Arenan ska ha ett rum för matchdelegat från vilket det ska gå att kommunicera via telefon och fax och från vilket det ska vara enkelt att ta sig till omklädningsrummen för spelare och domare.

För spel i Damallsvenskan kan detta rum kombineras med annat utrymme t ex sammanträdesrum.

Sjukvårdsrum för spelare och domare

Arenan måste vara utrustad med ett särskilt rum för första hjälpen och medicinsk behandling av spelare och domare.

Sjukvårdsrummet ska innehålla toalett, handfat, låsbart skåp, filter, sjukbrits samt telefon. Det ska finnas minst en defibrillator på varje arena

Sjukvårdsrum och dopingkontrollrum kan kombineras i Damallsvenskan

Rum för dopingkontroller

Det ska finnas ett särskilt rum för dopingkontroller

Dopingkontrollrummet ska vara placerat i närheten av omklädningsrummen och får inte vara tillgängligt för allmänheten eller media.

Rummet måste vara minst 20 m² och bestå av ett väntrum, ett provrum och toalett och att dessa tre rum ligger i anslutning till varandra.

Väntrummet ska utgöra en del av eller vara direkt anslutet till provrummet (en delning av rummet i två separate ytor är också acceptabelt). Rummet måste ha sittplatser för åtta personer, med plats att förvara kläder och ska vara utrustat med ett kylskåp.

Provrummet måste ha ett bord, fyra stolar, ett handfat med rinnande vatten, ett låsbart skåp och en toalett i direkt anslutning till provrummet

Toaletten måste ligga i provrummet eller med direkt avskild anslutning till detta. Det ska finnas en toalettstol och ett handfat med rinnande vatten.

Dopingkontrollrum och sjukvårdsrum för spelare och domare kan kombineras i Damallsvenskan.

Belysning

Arenan ska vara försedd med belysning som uppfyller följande krav:

800 lux vertikalt mot fast kamera och 500 lux vertikalt mot rörlig kamera

Parkeringsplatser

I anslutning till arenan ska det finnas skyddade parkeringsplatser för minst två bussar och tio bilar för lagen och funktionärer. För UEFA spel är kravet utökat

Åskådareområden och läktare

Sittplatser för åskådare ska vara individuella, fastsatta i gradängerna, separerade från varandra, anatomiskt utformade, numrerade, av hållbart och brandsäkert material och ha ryggstöd med lägsta höjd av 30 cm räknat från sätet.

Nationellt tillåts ståplatser i Damallsvenskan. Det ska finnas avbärräckan på dessa sektioner. Vid UEFA spel gäller särskilda sittplatsregler.

Provisoriska och/eller tillfälliga läktare är inte tillåtna (endast UEFA). Nationellt kan detta tillåtas om dessa läktare är bärighetsbesiktigade

Det ska finnas tillgång till försäljning och/eller serveringsmöjligheter på vardera sektion

Åskådarekapacitet

För Damallsvenskan ska det finnas minst 1 000 sittplatser och dessa ska vara under tak.

Grindar och nödutgångar

Grindar och/eller spärrar måste vara utformade så att de medger ett flöde av åskådare utan risk för stockningar.

Samtliga allmänna gångar och trappor som används av åskådare ska vara målade med gul

färg liksom grindar mellan läktare och spelplan samt nödutgångar och grindar ut från arenan.

Nödutgångar och grindar inne på arenan liksom grindar som leder ut från läktarna till spelplanen måste uppfylla följande krav:

- * Vara utrustade med låsanordning som kan hanteras snabbt och enkelt av personal på insidan av grinden eller nödutgången eller av personer på vardera sida om de grindar som leder ut från läktare till spelplanen och
- * Vara olåsta när åskådare befinner sig på arenan.

Gångvägar som leder fram till arenan måste vara väl skyltade så att besökare enkelt kan hitta till rätt sektioner och grindar/spärrar. Även skyltning inne på arenan ska finnas som tydligt anger var grindar och nödutgångar är placerade samt att informationen är utformad så att den kan förstås av personer oavsett nationalitet.

Alla evakueringsvägar ska vara försedda med exitskyltar.

Reservbelysningssystem

För att förbättra säkerheten för åskådarna vid strömavbrott ska arenan vara utrustad med ett godkänt nödbelysningssystem som täcker in alla områden inom arenan där åskådare uppehåller sig liksom utgångar och evakueringsvägar.

Högtalarssystem

Arenan ska vara utrustad med högtalarssystem. Högtalarssystemet måste vara ordnat så att det inte påverkas vid ett strömavbrott.

Resultattavla

Nationellt ska det finnas en resultattavla, matchsekretariat och speakerhytt.

Sanitetsanläggningar

Individuella toaletter för män och kvinnor liksom urinoarer ska finnas tillgängliga på varje sektion inom arenan med fördelningen en toalett per 200 åskådare och en urinoar per 125 åskådare.

Sjukvårdsrum för åskådare

För Damallsvenskan kan sjukvårdsrummet kombineras med sjukvårdsrum för spelare och publik samt dopingkontrollrum.

Vid UEFA spel gäller att välutrustade och godkända behandlingsplatser för åskådare måste iordningställas på vardera sektion inom arenan.

Dessa behandlingsplatser måste vara tydligt utmärkta genom skyltning och vägbeskrivning.

Platser för rörelsehindrade

Nationellt ska det finnas minst en plats för rörelsehindrade och dess ledsagare per 1 000 åskådare. Därutöver ska det finnas handikapptoiletter med tvättmöjligheter samt tillgång till försäljning av kioskvaror i närheten av den aktuella läktarsektionen.

Arenan ska ha en särskild entré samt reserverade platser för åskådare med rörelsehinder eller andra handikapp.

VIP- stolar och hospitality ytor

Arenan ska ha åtminstone följande antal VIP-stolar och ytor för hospitality aktiviteter:

I Damallsvenskan krävs en total kapacitet på 20 VIP stolar som fördelas enligt överenskommelse i EFD. Vid spel i UEFA utökas antal VIP stolar.

VIP-stolarna ska vara placerade på huvudläktaren så nära mittlinjen som möjligt och under alla förhållanden mellan de två straffområdena.

Arbetsrum för mediarepresentanter

Minst ett rum måste reserveras för mediarepresentanter och innehålla skrivbord och kommunikationsutrustning.

Rummet ska ha en yta av minst 30 m².

I Damallsvenskan kan detta rum även användas som presskonferensrum.

Mixed zon ska finnas.

Kameraplattformar

En plattform för huvudkameran ska finnas på huvudläktaren och vara placerad i mitten och på en höjd som garanterar bästa möjliga bildkvalitet

Huvudkamerans placering ska vara vid planens mittlinje och på en höjd som ger en vinkel på 15-20° mot planens mittpunkt.

Plattformen för huvudkameran ska ha följande lägsta storlek: 4 m²

Pressläktare

Arenan ska ha pressläktare för mediarepresentanter enligt följande:

Alla platser med bord måste vara utrustade med el och med uttag för telefon/modem anslutning

Borden ska vara tillräckligt stora för att rymma en laptop och ett anteckningsblock.

Om behov föreligger ska det vara möjligt att utöka antal platser. För UEFA spel krävs utökad antal platser.

TV- och radio hytter/positioner

I Damallsvenskan ska det finnas två kommentatorspositioner/hytter för TV och radio.

Om behov föreligger ska det vara möjligt att utöka antal kommentatorspositioner. För UEFA spel krävs utökat antal positioner/hytter.

Varje hytt/position måste ha minst tre sittplatser.

TV-studior

I Damallsvenskan krävs en TV studio placerad utomhus.

Plats för OB-bussar

Det ska finnas en skyddad plats i närheten av kameran. Vid UEFA spel krävs en yta på 100 m²

Rum för presskonferenser

Minst ett rum för presskonferenser ska finnas detta kan även användas som lokal för presskonferenser.

Undantag, sanktioner m.m.

1. Möjligheter till undantag från förevarande föreskrifter

Nyuppflyttade föreningar kan till SvFF:s Tävlingskommitté ansöka om undantag från kategorikrav i förevarande föreskrifter. Grund för sådant undantag skall vara särskilda skäl, såsom exempelvis påbörjad ny- eller ombyggnation av föreningens arena till föreskriven kategori för seriespel.

Undantag kan medges för en tid upp till och med tre år från beslutstillfället.

SvFF:s Tävlingskommittés beslut kan överklagas hos SvFF:s styrelse. Klagoskrift ska ha inkommit till SvFF senast tre veckor från den dag beslut fattats.

Undantag från kategorikrav i förevarande föreskrifter kan endast beviljas förening vid ett tillfälle.

2. Påföljder

SvFF:s Representantskap 2012 kommer att fastställa tävlingsbestraffningar samt övriga påföljder att gälla för de föreningar som inte uppfyller förevarande föreskrifter.

SvFF	UEFA krav som skiljer sig från SvFF				Vångavallen
	kategori 1	kategori 2	kategori 3	kategori 4	
Spelyta 105x65 - 105x68	100-105x64-68	100-105x64-68	105x68	105x68	105x65, kan flyttas till 105x68
Säkerhetsavstånd 3 m sid-o kortlinje				5 m fr spelarbän	3m norra sidan, 5 m södra
Naturgräs eller konstgräs					Naturgräs
Spelplan användas 15/3-15/11	Året om	Året om	Året om	Året om	15/3-15/11
Markvärme och plantäckning					Plantäckning
Uppvärmn ytor för ersättare längs sidlinjen eller bakom mål					Finns båda möjligheter
Målställning och reservmål					Finns
Spelarbänkar med tak, 13 personer					Ja för 14 personer
Täckt plats för 4:e domaren					Finns
Minst 5 flaggstolpar					Finns
Ett omklädningsrum för resp lag vardera minst 5 duschar, 3 toaletter sittplatser för minst 25 personer, en massagebänk, en taktiktavla					Två omklädningsrum för 25 pers, med 3 duschar och 1 toalett Totalt finns 8 omklädningsrum
Ett omklädningsrum för domare minst en dusch, en toalett, 5 sitt- platser, ett bord			Minst 20 kvm 2 duschar 6 sittplatser	Minst 20 kvm 2 duschar 6 sittplatser	Uppfyller SVFF;s krav
Arenan utformad för direkt eget till- träde för båda lagen och domare från omklädningsrum till spelplan					Ett lag från varje korridor. Domar- rummet ligger mitt för spelar- gången
Säkrad väg till och från arenan					Nej men kan stängas av
Spelartunnel eller säkrad väg för spelare och domare					Finns
Rum för matchdelegat					Nej, finns inte
Sjukvårdsrum med toalett, vask, telefon och utrustning					Finns, dock saknas telefon

Rum för dopingkontroller, ej tillgängl för allmänh eller media, närhet till omklädn rum. Minst 20 kvm med ett väntrum, ett provrum och toalett och handfat i ansl till varandra					Använder ett av omklädningsrummen som utrustas med kylskåp Knappt 20 kvm Provrummet är i duschutrymmet
Belysning 1200 lux vertikalt mot fast kamera, 800 lux vertikalt mot rörlig kamera. Reservaggregat vid UEFA-spel	Tillräckligt för tv-sändning	800 resp 500 lux	1200 resp 800 lux	1400 resp 800 lux.	800 lux. Finns ej reservaggregat
I ansl till arenan skyddade parkerings platser för minst 2 bussar och 10 bilar för lag och funktionärer	20 platser	50 platser	100 platser	150 platser	Man släpper av utanför ingång och kör sedan till skyddad plats som tar 2 bussar och 10 bilar, kan utökas
	200 åskådare	1500 åskådare	4500 åskådare	8000 åskådare	10 000 åskådare
Sittplatser: individuella anatomiska, numrerade					Ja
Max 20 % ståplatser, kunna konv till sittplatser	Ståplats tillåtet	Endast sittplatser	Endast sittplats	Endast sittplatse	3 000 sittplatser 7 000 ståplatser
Försäljn- och serveringsmöjligheter på vardera läktarsektion					Finns kiosk på båda långsidor
Avskild sektion för gästande support 10 % av platser				minst 5 %	2 400 platser = 24 %
Minst 3000 sittplatser under tak					Alla 3 000 sittplatser är under tak
Grindar eller spärrar utformade för flöde utan risk för stockning. Kunna öppnas snabbt. Olåsta när åskådare finns på arenan					Bemannat där det är låst Fungerar
Nödbelysningssystem på ytor med åskådare					Finns ej
Högtalarsystem finnas, ej påverkas av strömavbrott					Högtalarsystem finns men ej något nödaggregat
Resultattavla, matchsekretariat och speakerhytt					Finns

Toalett för män och kvinnor på varje sektion. 1/200, 1 urinoar/125 åskåd				80:20:1 toa/250 1 urinoar/125 m 1 toa/125 kv	10 för kvinnor, 10 för män 15-20 urinoarer. Blir 1 toa/800 män, 1 toa/200 kv och 1 urinoar/400-530 män
Sjukvårdsrum/behandlingsrum för publik. Sjukv kunnig personal på sektionen				Välutrustade o godkända behandl rum på varje sektion	Finns inget rum. Röda Korspersonal finns på huvudläktaren
Plats för rörelsehindrade: Minst 1 plats f rörelsehindrad och ledsagare per 1000 åskådare, handikaptoa, tillgång till kioskvaror					Finns 14 platser med stol för ledsagare. 1 toalett. Tillgång till kiosk
Särskild entré, reserverade platser för rörelsehindr eller andra handik					Uppfyllt
Kontrollrum	ej krav				Finns
Permanent kamerabevakning	ej krav	ej krav	ej krav		Ja
950 VIP-stolar på huvudläktare mellan straffområden	50 varav 10 för bortalaget	100 varav 20 för bortalag	250 varav 50 för bortalag	500 varav 100 för bortalag	1700 stolar kan kallas VIP-stolar
Avskild hospitalityyta på 400 kvm	ej krav	ej krav	ej krav		Nej
Mediarum på minst 150 kvm. I Allsv kan även användas för presskonf	50 kvm, kan anv för presskonf	100 kvm för 50 journalister	100 kvm för 50 journalister	200 kvm för 75 journalister	Ett omklädningsrum på cirka 45 kvm används
		Presskonf rum 30 platser	Presskonf rum 50 platser	Presskonf rum 75 platser	Ett omklädningsrum på cirka 45 kvm används
Mixed zone ska finnas	Möjligt att skapa	Möjligt att skapa	Möjligt att skapa	Övertäckt 50 journalister	
			Utrymme för 15 fotografer	Utrymme för 25 fotografer	Nej
Kameraplattform huvudkamera vid planens mittlinje 10 kvm på höjd som ger 15-20 graders vinkel mot mittpunkt	4 kvm	6 kvm	6 kvm		Finns men är mindre än 10 kvm
Utrymme f 2 kameror vid 16 m-linje					Nej har byggts upp vid landskamper
Pressläktare: 50 täckta platser med bord, el, uttag tfn/modem. Bord kunna rymma laptop o anteckn block	20 platser varav 5 med bord	20 platser varav 10 med bord	50 platser varav 25 med bord	1000 platser varav 50 med bord	Finns 25 platser med tillräckligt utrymme. Trådlöst internet

Tre kommentatorspositioner för vardera minst 3 platser, ska vara möjligt att utöka	2 positioner	3 positioner	5 positioner	25 positioner	Finns 1 kommentatorposition med 3 platser
TV-studio	möjligt	1	2	2	
TV-studio utomhus				4 ställen	Finns utomhus
Skyddad plats för OB-bussar	100 kvm	200 kvm	200 kvm	1000 kvm	Finns skyddad plats

Kontakter och material

Ett stort antal personer har varit behjälpliga i utredningsarbetet gällande framtida fotbollsarena. Utredaren vill rikta ett stort tack till alla för att ni ställt upp och delgett kunskaper och material. En hel del material har även använts och ligger till grund för utredning.

Personer som bidragit till utredningen

Styrgruppen

Christer Fredriksson, kommundirektör	Krister Clerselius, fastighetschef
Jonas Rosenkvist, bitr kommundirektör	Bengt Larsson, servicechef fritidsförvaltningen
Agneta Sjölund, ekonomichef	Mats Rengbo, avdelningschef fritidsförvaltningen
Martin Nilsson, teknisk chef	Elisabeth Gunnarsson, ekonom kommunledn förv
Anders Lusth tf stadsbyggnadschef	Gordana Vojnikovic, ekonom kommunledn förv
Kenth Sjövall, fritidschef	Maria Tigerskiöld, nämndssekreterare fritidsförv
Bosse Wedlund, arenachef Södertälje	John Wadbro, utredningsarkitekt stadsbyggnads kontoret
Claes Risberg, konsult Växjö	Greger Persson, trafiktekniker tekniska förv
Ronny Nilsson, projektledare Kalmar	Bengt Lander, projekteringschef tekniska förv
Johnny Petersson, ordf Kalmar FF	Per-Anders Ingvarsson, fotbollsgymnasiet
Rolf Karlsson, förvaltningschef Örebroporten	Lasse Larsson, Trelleborgs FF
Sture Svensson, tidigare ordf IF Elfsborg	Barbro Bengtsson, Trelleborgs FF
Ronni Lundqvist, Svenska Fotbollförbundet	Bo Lennart Nilsson, IFK Trelleborg
Roger Johansson, Kompetenscentrum för Idrottsmiljöer	Roger Carlsson, FC Trelleborg
Sven-Åke Wikers, ArenaProjekt i Sverige AB	Patrik Edvardsson, FC Trelleborg
Stefan Grönberg, Skånetrafiken	Marjance Bosevski, MF Pelister

Material som använts i utredningen

Studiebesök med information i Växjö, Kalmar, Södertälje, Borås och Örebro
 Studiebesök i Norrköping och Eskilstuna
 Material om arenor
 Handelsutredning Trelleborg, stadsbyggnadskontoret 2009
 Behov av konstgräsplaner, fritidsförvaltningen 2009
 Träningsstider för kommunens fotbollsklubbar, fritidsförvaltningen 2009
 Utredning Vångavallen, kommunstyrelsen 2010
 Beslut relaterade till utredningen i fritidsnämnden, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige
 Successiv kalkylering, uppsats Högskolan i Borås 2010
 Successiv kalkylering, handledning Vägverket 2008
 Etableringsanalys av Multiarenan i Helsingborg, Navet AB 2009

